

KURJER ZACHODNI

Dziennik polityczny, gospodarczy i literacki.

»ISKRA«

ROK XIX.

SOSNOWIEC,

WTÓREK, 27 MARCA 1928 ROKU.

Nr. 87.

Prenumerata miesięczna

Zł. 3.50,

Konto czekowe P. K. O — Warszawa — 61.553.

Cena egzemplarza

20 groszy

Gorączkowe przygotowania do uroczystego otwarcia Parlamentu.

Nastroje klubów w sprawie wyboru marszałka Sejmu.

Warszawa, 26-5. (Tel. wł.) We wtorek o godz. 5.30 nastąpi uroczyste otwarcie sesji sejmowej na nowej sali obrad. Do uroczystego tego aktu czynione są gorączkowe przygotowania. W ciągu dnia wczorajszego i ubiegłej nocy w nowym gmachu robotnicy pracowali bez przerwy na trzy zmiany kończąc prace, związane z przygotowaniem sali obrad plenarnych i kulturalów na jutrzejszy dzień otwarcia Sejmu. Wykańczano podłogi, obijano skórą fotele, polerowano ściany marmurowe, ustawiano stoły, trybunę dla mówcy i podium. W godzinach południowych zwidziała gmach komisja pod przewodnictwem ministra Składkowskiego i stwierdziła jego zupełne bezpieczeństwo.

OBRADY KLUBÓW.

W ciągu dnia dzisiejszego obradowały niemal wszystkie kluby przy licznych udziałach swych członków, bowiem prawie wszyscy posłowie i senatorowie bawili już w Warszawie.

Wyzwolenie obradło prezesem posła Woźnickiego, zaś na wicemarszałka Sejmu postanowiono postawić kandydatę nowoobranego prezesa. W wyborach marszałka Sejmu Wyzwolenie poprze kandydaturę posła Daszyńskiego.

Rusini podzielili się na dwa kluby. Nacjonaliści ruscy w ilości 29 posłów i 9 senatorów powierzyli przewodnictwo klubu Dymitrowi Lewickiemu. Mają oni popierać kandydaturę posła Daszyńskiego na marszałka Sejmu. Drugi odłam ruski ukonstytuował się jako „Reprezentacja parlamentarna ukraińskich społecznych demokratów”. Prezesem tego klubu został Lew Baczynski.

Chrześcijańska Demokracja liczy w swym klubie 14 posłów. Do klubu tego zgłosili akces posłowie chadeccy wybrani we Wschodniej Małopolsce na listach jedyńki oraz na G. Śląsku na listach Korfantego. Sprawa przyjęcia ich do klubu została odroczone do czasu załatwienia kwestii karności partyjnej. Jak się chadeccy ustosunkują w sprawie wyboru marszałka Sejmu nie jest dotychczas wiadomem.

Klub narodowy po rezygnacji posła Trampczyńskiego wybrał prezesem klubu sejmowego prof. Rybarskiego, a klubu senatorskiego prof. Głabińskiego. Kandydatem klubu narodowego na wicemarszałka Sejmu będzie poseł Seweryn Czartoryski. Klub postawi własną kandydaturę na marszałka Sejmu, zaś przy ściślejszym wyborze odda białe kartki.

Niemcy mieli zamiar początkowo popierać kandydaturę wicepremiera Bartła na marszałka Sejmu, jednak ostatnio pod wpływem posłów z G. Śląska, ustosunkowanych opozytyjnie do Rządu z powodu polityki wojew. Grażyńskiego, zawahali się i niewiadomo jak postąpią.

Piastowie prezesem klubu wybrali po śla Witosa, zaś po jego stanowczej rezygnacji senatora Średniawskiego. Pia-

stowcy poprą prawdopodobnie kandydaturę posła Daszyńskiego na marszałka Sejmu.

Stronnictwo chłopskie ukonstytuowało klub pod prezesurą Jana Dąbskiego. Klub ten głosować będzie za Daszyńskim w wyborze marsz. Sejmu.

Żydzi nie doszli między sobą do porozumienia i nie utworzyli dotychczas nawet klubu. Część ich odda głosy za Bar-

tem, a część za Daszyńskim przy wyborze marsz. Sejmu.

N. P. R. wybrała prezesem posła Roguszczyka. Dotychczas niewiadomo kogo ten klub chce mieć marszałkiem Sejmu.

Blok bezpartyjny obraduje poszczególnymi grupami. Obrady te dotyczą głównie sprawy projektu zmiany regulaminu sejmowego w sensie ukrócenia

opozycji, który to projekt mają amfilar posłowie „jedyńki” przedłożyć Sejmowi.

KTO OTWORZY PARLAMENT?

Dotychczas niewiadomo, czy parlament otworzy osobiście Prezydent Rzeczypospolitej, czy też marszałek Piłsudski odczyta orędzie p. Prezydenta. Kursują pogłoski, że marszałek Piłsudski przy okazji otwarcia Sejmu wygłosi przemówienie.

SPRAWA WYBORU MARSZAŁKA.

Najwięcej szans w wyborze marszałka Sejmu będą mieli: kandydat Bloku bezpartyjnego wicepremier Bartel oraz kandydat socjalistyczny poseł Daszyński. Trudno dzisiaj jest obliczyć dokładnie szanse obu tych kandydatów, bowiem zaważy zapewne różnica kilku głosów. Według nastrojów panujących dzisiaj wieczorem, więcej widoków wygranej posiada poseł Daszyński, niż wicepremier Bartel. Nie jest ustalone, czy wybór prezydium Sejmu odbędzie się we wtorek.

Otwarcie ruchu towarowego MIĘDZY POLSKĄ, A SOWIETAMI

Warszawa, 26,5 (AW) W dniu 25 b. m. na stacji kolejowej Zdobunowo odbyło się uroczyste otwarcie bezpośredniego ruchu towarowego między Polską a Sowiecami.

W uroczystości powyższej wzięli udział przedstawiciele kolei sowieckich.

WYJAZD DO KRÓLEWCA.

Warszawa, 26,5 (AW) Minister spraw zagranicznych Zaleski wraz z członkami delegacji polskiej udają się w czwartek do Królewca.

Z giełdy warszawskiej.

CEDULA Z DNIA 26-5.

AKCJE: Bank Handlowy 125.00, Bank Polski 150.00—151.00—150.00, Bank Tow. Spółdz. 95.00 bez kup., Bank Spółek Zar. 87.00, Spiess 162.50, Finlej 57.00, Węgiel 95.00—95.50—92.75, Nobel 37.50, Cegielni 46.00—46.50, Modrzejów 46.25, Ostrowieckie 86.00, Parowozy 54.00, Pocisk 11.00, Rudzki 52.00, Starachowice 65.50—65.25, Borzkowski 19.25—19.55.

WALUTY I DEWIZY: Dolar 8.90, Nowy Jork 8.90, Londyn 45.54 i trzy czwarte — 45.52 i jedna czwarta, Paryż 35.11, Praga 26.41 i pół, Holandia 559.18, Szwajcarja 171.77 i pół, Dolarówka 5 proc. 70.75—71.75, Ziemiśkie Kredytowe 4 i pół proc. 56.50, Poż. konwersyjna 5 proc. 67.00.

Tendencja dla akcji niejednolita na ogół cokolwiek mocniejsza, a dla walut utrzymana, Londyn mocniej.

POZNANSKA GIEŁDA ZBOŻOWA z dnia 26-5.

Żyto 45.00—46.50, Pszenica 55.00—54.00 Jęczmień przemiałowy 56.50—58.50, Jęczmień browarowy 41.50—43.00, Ospa żytnia i pszenica 51.50—52.50, Mąka żytnia 70 proc. 65.00, Mąka żytnia 65 proc. 67.00, Mąka pszenna 65 proc. 74.00—78.00, Peluska 55.00—56.00, Wyka 51.00—54.00. Reszta notowań bez zmiany.

Uspokojenie spokojne.

Składajcie ofiary na polskie szkolnictwo na Kresach

Ostatecznie ustalony skład Sejmu.

WYNIKI OBLICZENIA GŁÓWNEJ KOMISJI WYBORCZEJ.

Warszawa, 26-5. (Tel. wł.) Na zasadzie wykazu, który ukazał się w dzisiejszym numerze „Monitora Polskiego”, opartego na podstawie orzeczeń Głównej komisji wyborczej, skład Sejmu według list wyborczych w cyfrach jest następujący:

- Lista nr. 1 Bezpartyjny blok współpracy z Rządem — 127.
- Lista nr. 2 P. P. S. — 65.
- Lista nr. 5 Wyzwolenie — 40.
- Lista nr. 7 N. P. R. prawica — 11.
- Lista nr. 8 Sel-Rob prawica — 3.
- Lista nr. 10 Stronnictwo chłopskie—26.
- Lista nr. 13 komuniści — 5.
- Lista nr. 14 Stapińscy — 5.
- Lista nr. 17 Sjonisci małopolscy — 6.
- Lista nr. 18 Blok mniejszości narodowych — 55.

- Lista nr. 19 Sel-Rob lewica — 5.
- Lista nr. 20 Rosjanie — 1.
- Lista nr. 21 N. P. R. lewica — 4.
- Lista nr. 22 Ukraińska partja robotniczo-włościańska — 9.
- Lista nr. 24 Klub narodowy — 59.
- Lista nr. 25 Ch. D. i Piast — 54.
- Lista nr. 30 Katolicka Njja ziem zachodnich — 5.
- Lista nr. 36 — 1.
- Lista nr. 37 Samopomoc (komunistyczna) — 2.
- Lista nr. 58 Grupa Korfantego — 5.
- Lista nr. 59 Grupa białoruska — 4.
- Łącznie — 444.

Prowizorium budżetowe na 2-gi kwartał

WNIÓŚL RZĄD DO KANCELARJI SEJMOWEJ.

Warszawa, 26-5. (Tel. wł.) W dniu dzisiejszym Rząd wniósł do kancelarii sejmowej prowizorium budżetowe na okres od 1 kwietnia do 1 czerwca.

Prowizorium upoważnia Rząd do wydatkowania w wysokości jednej czwartej nowego preliminarza, a więc w wysokości 618 milj. zł.

Wydatki inwestycyjne mogą być dokonywane w wyższej skali do wysokości połowy kredytów (309 milj. zł.), a to ze

względu na sezon budowlany.

Pozatem prowizorium zawiera postanowienie, że wydatki mogą być dokonywane na poczet konstytucyjnie mającego być zatwierdzonym preliminarza budżetowego.

Wreszcie prowizorium przewiduje swe wygaśnięcie z chwilą wejścia w życie budżetu, gdyby to nastąpiło przed 50 czerwca rb.

Posiedzenie Rady Naczelnej Z. L. N.

W SPRAWIE AKCJI POLITYCZNEJ W KRAJU I PARLAMENCIE.

Warszawa, 26-5. (Tel. wł.) W niedzielę dnia 25 bm. odbyło się posiedzenie Rady naczelnej Związku ludowo-narodowego. Oprócz członków Rady i zarządu Związku wzięli w niem udział nowo wybrani posłowie i senatorowie. Zebranie liczyło 150 uczestników, przybyłych ze wszystkich stron kraju. Przewodniczył prezes Rady naczelnej senator Stanisław Głabiński. Sprawozdanie o przebiegu i wyniku wyborów złożył sekretarz generalny Związku poseł Karol Wierczak. Referat programowy wygłosił poseł Roman Rybarski. Po obszernej dyskusji, w której między innymi zabierał głos Roman Dmowski, ustalono wytyczne dla a-

kcji politycznej zarówno w ciałach parlamentarnych, jak i w kraju.

Na zakończenie Rada naczelna przyjęła do wiadomości sprawozdanie zarządu głównego z akcji wyborczej i wyraziła mu zaufanie, wreszcie poleciła zarządowi głównemu zwołanie w terminie 8-tygodniowym nowego posiedzenia Rady, z porządkiem dziennym, obejmującym sprawę organizacji stronnictwa i wybór jego władz.

Wozy motorowe

Z KRAKOWA DO ZAKOPANEGO.

Kraków, 26-5. (PAT.) Wkrótce mają zostać uruchomione wozy motorowe z Krakowa do Zakopanego. Próba jazdy wykazała, że wozy mimo icznych krzywizn i spadów na inji idą bez zarzutu. Czas jazdy wynosi 5 godzin 20 minut.

9-ta ROCZNICA FASZYZMU.

Rzym, 26-5. (PAT.) 9-ta rocznica powstania ognisk faszystowskich obchodzona była wczoraj uroczysto w całych Włoszech. Wśród ludności panował entuzjazm, szczególnie wspaniale wypadły uroczystości wczorajsze w samym Rzymie. Wzięli w nich udział członkowie rządu z Mussolinim na czele

SZUKAJ ósmego WIERSZA!

NA STRONIE 5-ej.

W DZISIEJSZYM NUMERZE, JESLI CHCESZ UBIEGAC SIĘ O NAGRODĘ.

NA KONKURSIE WIELKIEJ ŁAMIGŁOWNI ŚWIĄTECZNEJ „KURJERA ZACHODNIEGO”.

PRZEGLĄD PRASY

Wywiad gen. D.-Muśnickiego.

W świeżo powstałej przerwanej „Gazecie Porannej”, „dwugroszowiec” od jakiegoś czasu, w pewnych odstępach, pojawiają się artykuły o generale Dowbor-Muśnickim. W numerze niedzielnym pojawił się wywiad z generałem Dowbor-Muśnickim, w którym generał oświadczył, że

„żałuje mocno, iż w wypadkach majowych brał udział po tej stronie, którą uważał za władzę prawną...”

Wywiad, w którym w dalszym ciągu generał skrytykował „sztabowców” broniących wówczas Belweder i ministrów ówczesnego Rządu, zakończony został przez „Gazetę Poranną” następująco:

Gawęda toczy się dalej. Myśl generała krąży oczywiście dokoła spraw wojskowych. Niejedno go niepokoi, niejedno nie zadawalnia. Nie o sprawy osobiste mu chodzi, ale — o bezpieczeństwo Rzeczypospolitej.

Czy ten dobry i doświadczony, choć szorstki i w języku „niekarny” żołnierz, cięższy się tak rzekłemu zdaniem, jasnością umysłu, nazawcze już usunął się do większego zacięcia?

Czyżby ów wywiad był torowaniem sobie drogi przez generała Dowbor-Muśnickiego do wyjścia „z większego zacięcia” i wstąpienia do wojska?

O zmianę zwyczajów w Sejmie

„Epoka” w niedzielnym swym wydaniu poddała krytyce niektóre „zwyczaje sejmowe” w latach ubiegłych, jak np. stosunek marszałka Sejmu do Rządu, do Sejmu kwestją konwentu senatorów oraz sposób wykonywania przez posłów prac ustawodawczych. Autor artykułu nie ogranicza się tylko do krytyki, ale wysuwa pewne projekty zmiany „zwyczajów”, które ze względu na to, że pojawiły się w piśmie b. zbliżeniem do Rządu warto przytoczyć:

Jedną z wad Sejmu poprzedniego był nierównomierny podział pracy między posłami. Gdy kilkadziesiąt z nich zdźwigało całe brzemie referatów, przewodniczenia i przemawiania w komisjach, kierowania głosowaniami klubów na plenum i t. d. znakomita większość nie miała żadnego zatrudnienia. Nie interesowała się działalnością ustawodawczą i albo konspirowania po kulisach, albo grasowała po okregu. Co tygodniowe przejazdy tam i z powrotem były jedną manifestacją działalności poselskiej. Trzeba zerwać z systemem obradowania od wtorku do piątku i trzydniowego świetowania w domu. Podczas trwania sesji posłowie powinni pozostać w Warszawie i przykładać się do pracy ustawodawczej. W tym też kierunku powinna iść zmiana systemu wypłaty diet. Sama ich nazwa wskazuje, że nie jest to pensja honorowa, przywiązana do tytułu poselskiego, lecz wynagrodzenie za faktycznie dokonaną pracę.

Kto nie jest zdolny do pracy ustawodawczej, ten nie powinien zasiadać w parlamencie. Niechaj zaspokoi swe ambicje w radzie gminnej, w magistracie, sejmiku czy wydziale wojewódzkim. Jest dzisiaj dosyć w Polsce miejsca dla chętnych do działalności publicznej. Dyskwalifikowanie posłów nieuczestnych i w ten sposób ukazywanie ich wartości wyborcom winno być zadaniem prasy. Ona też musi poświęcić bacniejszą i bardziej fachową uwagę pracy sejmowej, by nie powtórzyły się wynaturzenia, grożące samemu ustrojowi parlamentarnemu państwa.

Oczekiwanie.

W „Kurjerze Porannym” z dnia 24 b. m. ukazały się następujące wyznaczenia widocznie na podstawie wskazówek z kół urzędowych:

— Konstytucja roku 1921 dała obecnej izbie sejmowej wyjątkowy przywilej zmian jej postanowień, bez przeprowadzenia odnośnych postanowień Sejmu przez aprobatę izby senackiej. Wyjątkowe jednak warunki okresu poprzedzającego teraźniejsze wybory oraz atmosferę ogólną, w jakiej te wybory zostały przeprowadzone, nie pozwoliły na należyte przygotowanie przez spokojną dyskusję publiczną materiału, niezbędnego dla ustalenia, jakie i jak daleką idące zmiany w postanowieniach ustrojowych wydają się pożądane. Przypuszczenia, że Rząd marszałka Piłsudskiego weźmie w swoje ręce inicjatywę tych zmian i wyreczy przedstawicielstwo ludności w tej trosce konstrukcyjnej, pozostawiając mu jedynie ustosunkowanie się do projektu rządowego, okazało się, według tego, co dotychczas wiadomo, mylne. Poglądy marszałka Piłsudskiego, na konieczność wzmocnienia władzy wykonawczej i na ułożenie jej stosunku do prawodawstwa w sposób bardziej zabezpieczający skuteczność i owocność pracy państwowej, niż to czynią normy dotychczasowe, są dostatecznie znane. Odpowiadając na powszechnemu już oczekaniu i uznaniu. Do Sejmu jednak należeć będzie niewątpliwie znalezienie odpowiednich form, podyktowanych zarówno

S. i p.

JOZEF FOKS

obywatel m. Sosnowca i majster murarski zmarł dnia 25 marca 1928 r. przeżywszy lat 45 Wyprowadzenie zwłok z domu własnego przy ul. Popotowia Nr. 5 na cmentarz w Starym Sielcu nastąpi dnia 27 b. m. o godz. 3 i pół po poł. Nabożeństwo żałobne odbędzie się dnia 28 b. m. o godz. 9 rano. Na smutne te obrzędy zapraszają krewnych, przyjaciel, kolegów i znajomych pozostałe w smutku

1784 Zona z dziećmi.

przez doświadczenia dotychczasowe, jak i przez wymagania praktycznych potrzeb sprzyjającego fokusa rządzenia w dających się przewidzieć ewentualnościach. Praca ta nie wymaga pośpiechu i musi być poprzedzona dojrzałym namysłem i gruntownym omówieniem zarówno wewnątrz Sejmu, jak i w publicystyce politycznej.

100 milionów złotych na rozbudowę miast w b. r.

MIASTA ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO NA TRZECIM MIEJSCU.

Warszawa, 26-5. (Tel. wł.) Bankowi Gospodarstwa krajowego wyznaczona została, jako kontyngent funduszu na rozbudowę na czas do końca rb. suma 100 milionów złotych. Ponieważ suma ta przydzielana będzie częściami, tedy bank ze względu na napływ podań o pożyczki budowlane ustalił dla rozmaitych miast kolejność otrzymywania kredytów. Kolejność ta jest następująca:

1) Warszawa i Łódź, 2) miasta zniszczone przez wojnę lub wykazujące wzrost ludności przy niedostatecznej ilości mieszkań, 3) miasta Zagłębia Dąbrowskiego, 4) miasta położone w woj. Białostockiem, Lwowskiem, Nowogródzkim, Poleskim

Stanisławowskim, Tarnopolskim, Wileńskim i Wolińskim, 5) pozostałe miasta b. Kongresówki i Małopolski i 6) miasta woj. Poznańskiego i Pomorskiego.

Zważywszy, że sezon budowlany rozpocznie się już w najbliższym czasie, a kontyngent winien być w myśl ustawy wykorzystany do końca rb., zachodzi obawa, że niektóre grupy miast otrzyma mogą kredyty zbyt późno i nie będą w stanie ich wykorzystać, konsekwencją czego będzie znowu zahamowanie ruchu budowlanego, a nawet groźba zmarnowania sezonu budowlanego 1928 r.

Likwidacja komunistycznej bandy dywersyjnej

DZIAŁAJĄCEJ NA TERENIE POWIATU WŁODZIERSKIEGO.

Łuck, 26,5 (PAT) Dzisiaj władze bezpieczeństwa zlikwidowały komunistyczną organizację dywersyjną, działającą w porozumieniu z państwem ościennym na terenie powiatu Włodzierskiego, przyrzeczeniem arszto-

wano 22 osoby, które zostały przekazane do dyspozycji urzędu prokuratorskiego.

Szczegóły ze względu na toczące się śledztwo trzymane są w tajemnicy.

Tragiczny spoczynek 7 robotników.

JEDNEGO Z NICH ZASTANO BEZ ŻYCIA.

Warszawa, 26-5. (Tel. wł.) Tragiczny wypadek zaszedł we wsi Macieja, gm. Blizne, w dołach mieszkalnych tamtejszego folwarku.

Oto z pośród zatrudnionych na folwarku przy robotach rolnych partii robotników, wczoraj 7 udało się na spoczynek nocny do zabudowań gospodarskich. Nad ranem wszystkich znaleziono w sta-

nie bezprzytomnym.

Okazało się, że robotnicy przed udaniem się na spoczynek napalili w piecu i zbyt wcześnie zamknęli jego zasuwę. Podczas ich snu zaczął się wydzielać trujący gaz, którym też wszyscy się zatruli. Z trudem udało się 6 z pośród ofiar utrzymać przy życiu, siódmy Franciszek Hart życie zakończył.

LOSY I-jej klasy
17 Polskiej Loterii Państwowej
są już do nabycia w kolekturze
Józefa HŁAWSKIEGO
Sosnowiec, 3 go Maja 23.
Główna wygrana 700.000 zł.
Co drugi los wygrywa.
Ceny losów: ćwiartka zł. 10; półowka zł. 20, cały los zł. 40.
Zamówienia skutecznie się odwr. pocztą

500 zł. — nr. 5505 19768 28654 30519	30557 38779 44458 49412 53030 55820
62144 63718 69477 69855 70039 75587	75869 80475 80998 81557 82158 82190
82908 87328 88205 99187 105415 114574	116562 126387.
400 zł. — nr. 152 247 2775 5288 5515	6097 6155 8455 10217 10246 10758 11617
11875 11884 12562 12594 15679 14155	14752 15341 15768 16123 16375 16639
19157 19353 20315 23204 24314 25128	25446 25756 26160 28981 29842 30144
30827 33482 34019 38000 38537 39565	40566 40876 42210 42286 42515 43508
43882 45047 45077 45256 47124 47859	51122 51351 53120 53591 54047 54104
54309 55217 57455 58459 59416 61022	61669 62020 62226 62485 62853 65365
65739 65821 65982 66066 66946 67724	67778 67903 68664 69696 69781 71527
76087 76725 79016 79274 80147 80928	81581 82670 82686 83645 84882 84901
86844 88205 87780 88232 90255 90486	91076 81654 92004 92452 93807 94084
94160 95918 99996 100596 100848	101099 103210 104248 104712 104770
105250 106208 106800 107701 107772	107790 108345 108495 108581 108969
109085 110220 112101 112687 115169	115865 115896 114812 116027 117126
117185 119069 121974 122045 122491	123580 124404 124406 125175 125255
125296 125618 126019 127236 127698	129426 129954.

Komu sprzyja szczęście?

WYGRANE LOTERJI PAŃSTWOWEJ.

Warszawa, 26,5 (Tel. wł.) W 16-ym dniu ciągnięcia 5-jej klasy loterii państwowej padły następujące główne wygrane:

25.000 zł. — nr. 78515.
15.000 zł. — nr. 38581 105150.
10.000 zł. — nr. 98854.
5.000 zł. — nr. 82579.
3.000 zł. — nr. 7667 36545 36651 70569 82597.
2.000 zł. — nr. 6047 55498 84045 87110 89739 106256 120642 129054.
1.000 zł. — nr. 15904 14455 24661 50492 58845 74555 76387 84779 105505 121215 125115 127087 129615.
600 zł. — nr. 4900 5791 6992 10419 14388 24982 26192 59341 52669 64052 68849 73658 89295 89918 93575 100874 102316 105507 121615.

Stawki i mniejsze wygrane nie umieszczone w powyższym wykazie można przejrzeć bezpłatnie w kolekturze Loterii Państwowej J. Hławskiego w Sosnowcu, ul. 3-go Maja 23. Tamże skutecznia się zmiany stawek na losy nowe. 1474

PODZIĘKOWANIE.

J. Wielmożnemu Panu D-rowskiemu Paszycowi za przeprowadzenie operacji, oraz za nader troskliwą opiekę w chorobie—tą drogą serdeczne podziękowanie składa

ZYGMUNT SATERNUS.

Kop. Kazimierz KłStrzemiezyca.

Wiadomości ze stolicy.

ORYGINALNY OBRAZ REMBRANDA W WARSZAWIE? Ks. dr. Godlewski proboszcz kościoła Wszystkich Świętych w Warszawie donosi w „Gazecie Warszawskiej” o sensacyjnym odkryciu oryginalnego obrazu Rembrandta, przedstawiającego Izaaka błogosławiącego Jakóba. Obraz ten znaleziony wśród starych przedmiotów jest dosyć zniszczony lecz w 80 proc. da się ocalić. Wartość oryginalnego obrazu Rembrandta jest w dzisiejszych czasach olbrzymia.

POWIELANIE WEKSLI. P. Alojzy Lenczewski, właściciel zakładu tapicerskiego w Warszawie, wpadł na intratny choć niebezpieczny pomysł. Zakład Lenczewskiego pracował dla całego szeregu składów mebli. Za roboty tapicerskie placili Lenczewskiemu stolarze weksłami swoich klientów. Tapicier niezwykle kunstownie dokonywał kopii tych weksli i zamiast jednego puszczał w dalszy obieg dziesięć lub piętnaście bliźniaczych odbitek. Latwo sobie wyobrazić przerażenie wystawców owych weksli, gdy zamiast jednego przedstawiano im do zapłacenia 10 czy 15 weksli. W farszorstwach powielania weksli pomagali Lenczewskiemu wykwalifikowani oszusti: Aron Asinowski i Marjan Malinowski. Pierwszy z nich ukrywa się dotychczas przed policją, a drugi przed kilku tygodniami został osadzony w więzieniu za inne przestępstwa. Ofiarą przestępczych machinacji padło wiele firm i osób prywatnych. Dotychczas udało się obliczyć, że ogólna suma z nadużyć dochodzi do 70 tys. zł. Lenczewski poczłusz, że położenie staje się dla niego coraz bardziej niebezpieczne, chciał się salwować ucieczką do Sowieców. Z fałszywymi dokumentami wystawionymi na nazwisko Wacława Majewskiego wyjechał z Warszawy do Równego, a następnie chciał się przedślizgnąć przez tzw. zieloną granicę. Wpadł jednak w ręce straży granicznej i został odesłany do Warszawy.

ZGON WYBITNEGO DZIAŁACZA.

Dnia 23 bm. zmarł w Warszawie w roku 68 życia Kazimierz Jampolski. Zmarły odegrał wybitną rolę w życiu politycznym i społecznym zaboru austriackiego przed wojną. Był posłem do sejmu galicyjskiego w latach 1907—1911, wiceprezesem rady powiatowej w Cieszanowie, współwydawcą „Kurjera Lwowskiego” itd. Był on jednym z najstarszych i najbardziej zasłużonych członków polskiego stronnictwa ludowego. Wraz z Wyslouchem i Dąbskim tworzył t. zw. „frondę”, grupę o zdecydowanie demokratycznym, niepodległościowym charakterze, która mocno zaważyła na rozwoju ruchu ludowego. Brał również czynny udział w pracach Tow. Szkoły Ludowej, kółek rolniczych itd. Pozostawił syna, znanego publicystę, p. Włodzimierza Jampolskiego.

NOWE PRĄDY W HARCESTWIE.

W niedzielę w lokalu gimnazjum królowej Jadwigi w Warszawie odbył się walny zjazd harcerski oddziału warszawskiego Z. H. P. Po obraniu na przewodniczącego p. wiceministra Karśnickiego odczytano protokół poprzedniego zjazdu. Następnie druh Wł. Ludwig wygłosił ciekawy odczyt na temat wynalezienia nowych dróg dla rozwoju polskiego harcerstwa. Projekt p. Ludwiga ma na względzie poparcie tych prądów w harcerstwie, które mają na celu wprowadzenie dawnej kultury słowiańskiej do wyszkolenia harcerskiego. Podobny kierunek z powodzeniem stosuje się w harcerstwie niemieckim (pragermański pierwiastek) i czechosłowackim (kult dawnej słowiańszczyzny). Po udzieleniu absolutorjum zarządowi, nastąpiły nowe wybory uzupełniające zarząd oddziału, sądu i komisji rewizyjnej, poczem zjazd zamknięto.

Przed otwarciem na ścieżaj.

(Od wł. korp. „Kur. Zachodniego“).

Warszawa, 25 marca.

We wtorek otworzą się na ścieżaj podwoje nowego Sejmu. Jeszcze w gmachu kurz, zgiełk, stukot, zamieszanie, ponieważ rumorisko, ale wyrastają już kontury nowej siedziby przedstawicielstwa narodowego. W terminie przepisany sala będzie do użytku publicznego z całą swą okazałością.

Prof. Kazimierz Skórewicz zabiega gorączkowo o wykonanie wszystkiego w porę. Istotnie wszyscy wkładają wielki wysiłek, by sprostać zadaniu. Robota około nowej sali sejmowej, której pomysły padły przed pięć czy sześć laty, trwała dwa lata. Teraz już się kończy.

Sejm będzie obradował w norwej sali, dotychczasowa zaś sala, w której od bywały się posiedzenia i Sejmu i Senatu zostanie narazie nieklnięta i oddana całkowicie do wyłącznego użytku senatu. Nie będzie to fortunne, bo stu kilkunastu senatorów ginie zupełnie w tej obrzydliwej podłużnej sali. Ale latem sala ulegnie przebudowie: będzie zmniejszona, uzyskane miejsce będzie oddane na użytek małych sal klubowych i komisyjnych.

Z istniejącego hallu, oblanego słońcem i światłem, promadzą dwa wejścia w kulaar, biegnący dokola półkolistej sali sejmowej. Z kulaarem łączy się ona 8 ramięściami, dzięki czemu w kulaarach świetnie widać, co się na sali dzieje.

Sala jest amfiteatralnie urządzona. W środku podwyższenie dla trybuny parlamentarnej, u podnóża której siedzą stenografowie. Za mównicą urzędnicy sejmowi, ponad nimi — fotel marszałkowski. Na prawo od marszałka ławy ministerjalne, do których przechodzi się przez dwa pokoje, przeznaczone na posiedzenia rady i dla premiera; z lewej strony ławy dla podsekretarzy stanu. Nad stołem marszałkoroskim na ścianie zawieszono słoneczny obraz Matejkowski, подарowany przez Sejm galicyjski: Unja lubelska, nad nim zaś widać napis: Salus Reipublicae suprema lex, a wreszcie w górze — krzyż.

Wsparte na kolumnach z marmuru kieleckie biegają dokola sali na wysokości jednego piętra łozę. Idąc prawą stroną od marszałka, mamy kolejno łozę: Prezydenta, ministerjalną, dyplomatyczną, senatorów, wkońcu łozę przeznaczoną dla publiczności, kończące się z lewej strony łozami dziennikarskimi, zamkniętymi w pięciu przesłach. Parę kroków dalej wchodzi się na pierwsze piętro, na kurytarz dawnych sal klubowych; zaraz na następne mamy centralę telefoniczną, pokój dziennikarzy, lokale klubów poszczególnych. Do loży Prezydenta, dla którego przeznaczono oddzielny salonik, prowadzą osobne schody, przez które na parter mogą także rochodzić ministrowie.

W tej chwili sala sejmowa jeszcze niekompletna, podobnie jak nieuporzadkowane jeszcze lokale klubowe. O nie rre walka pomiędzy klubami. Dawny lokal klubu ZLN i Piasta zajmuje obecnie jedynka. Sekretarjat Piasta zajęło stronnictwo chłopskie. Kolo żydorskie będzie przeznaczona bądź dla Piasta bądź dla Ch. D. W dawnym klubie Ch. D. pomieszczono centralę telefoniczną, a vis a vis, w dawnym lokalu Wyzwolenia i Ch. Nar. — lokal klubu sprawozdawców. Po przeciwnej stronie kurytarza za hallem, naprzeciwko salonu p. Prezydenta w dawnym lokalu dziennikarskim znajdzie pomieszczenie klubuistów narodowych, dalej Niemcy, Rusini, wreszcie w dawnym lokalu NPR i str. chłopskiego osadzi się Wyzwolenie.

Z kulaaru sali posiedzeń rochodzą do palarni, a następnie kurytarzem, ozdobionym symbolicznymi rzeźbami p. Kamińskiej, do przestronnego bufetu, posiadającego jedne z najpiękniejszych w stolicy pomieszczeń z pośród naszych zakładów gastronomicznych. Na parterze naprzeciwko budżetu cztery przestronne sale posiedzeń, na komisje i na konwent senjorów. Z jednej z nich zejście na park sejmowy.

Na pierwszym piętrze nowego gmachu hotel poselski, zawierający pomieszczenia jedno i droupokojowe z łazienkami.

Istotnie jest nowa sala ujmująca. Szkoda tylko, że tak daleko odbiega od Wisły. Rzecz to przedziwna i godna zastanowienia: że rozbudowa miasta zapobiegłimie ucieka od rzeki, za-

miast ryzyskać ją w całej pełni.

Parlament rozpoczyna okres w nowej sali. Czy to będzie także nowy okres parlamentarizmu? Czy to będzie nowy okres przeobrażenia naszego ustroju?

Odpowiedź na to rudi się w mroku tajemnicy...

H. W.

Międzynarodowa wystawa prasy.

REWJA SIŁ „SIÓDMEGO MOCARSTWA“. — UDZIAŁ POLSKI W WYSTAWIE.

W dniu 12 maja w Kolonji otwartą zostanie Międzynarodowa wystawa prasy. Setki tysięcy, a może miliony osób ścignię w ciągu całego lata nad brzegi Renu z całego świata na niebywałe dotychczas — jak głoszą różnorodne prognozy i ogłoszenia, — widowisko, nazwane rewją prasy, rewją sił „siódmego mocarstwa“, a mającą być ponno przeglądem kultury i cywilizacji wszystkich narodów...

W związku z przygotowaniem, czy mionemi dla wystąpienia Polski na Międzynarodowej wystawie prasy w Kolonji („Presse“) otrzymujemy szereg informacji od p. Stanisława Jarkowskiego, członka prezydium komitetu organizacyjnego, który niedawno powrócił z Kolonji dokąd jeździł w charakterze delegata M. S. Z. Jak się przygotowują poszczególne państwa do wystawy i z czym mają zamiar wystąpić?

Stany Zjednoczone, które ulokowały się na miejscu czołowym w lewym skrzydle „domu narodów“ (1100 m. kw. powierzchni) zamierzają pochwalić się wielkimi wydawnictwami prasowymi, a zarazem wysunąć postępy sztuki drukarskiej i wielkość produkcji w dziedzinie maszyn gazetowych, mając za sąsiadkę Anglię, która w swym „home“ (750 m. kw.) pragnie zaprezentować nie tylko prasę z całego „Imperjum Brytyjskiego“, ale i pozwoli zareklamować się swym wielkim koncernem prasowym.

Również na bardzo szeroka skalę jest zakrojony pokaz swój Hiszpanji i Portugalji, oraz państw iberoamerykańskich (1500 m. kw.), sąsiadujący częściowo, częściowo zaś otaczający teren pokaz polskiego, którego rozmiar są sześć razy mniejsze (255 m. kw.) tak samo, jak i pokaz belgijskiego, sąsiadującego z drugiej strony z pokazem hiszpańskim. W pokazie belgijskim splatać się będą różne motywy i wytyczne: historyczne i artystyczne, oraz techniczne... Inne motywy będą wytycznymi w pokazach np. Austrii i Szwajcarii: w Austrii — sztuka stosowana a w Szwajcarii propaganda turystyki. Norwegia natomiast w pokazie swym pochwali się produkcją papieru. W pokazach zaś państw bałtyckich i środkowo-europejskich górować ma-

czynnik polityczny. Czynnikiem tym w specjalnym ujęciu propagandowym ujawni się niewątpliwie najwybitniej w pokazie sowieckim ulokowanym u wylotu prawego skrzydła „domu narodów“ (1000 m. kw.). Tutaj obojętne chronologiczne zobrazowanie rozwoju prasy rosyjskiej od czasów Piotra Wielkiego ma być podkreślone znaczenie prasy rewolucyjnej i jej organizacji współczesnej.

Również wielki rozmiarami pokaz włoski (ok. 1000 m. kw.) podkreślać ma specjalnie potęgę kultury włoskiej od czasów imperjum rzymskiego z pierwocinami państwa państwowej pod postacią „acta diurna“, oraz rozwój prasy i idei faszyzmu. Na czoło jednak wszystkich pokazów cudzoziemskich na „Presse“ wysunie się niewątpliwie pokaz francuski, również wielki rozmiarami (1000 m. kw.), które pozwolą nie tylko na bardzo ciekawe zobrazowanie prasy francuskiej pod względem historycznym (do ba rewolucji i epoka napoleońska, oraz wiek XIX), a nadto i stanu jej obecnego.

Podczas polski, dzięki uprzejmości zarządów takich książek jak: Biblijka teka Jagiellońska, Ossolineum, Biblijka teka Raczyńskich, Książnica im. Kopernika w Toruniu, oraz innych, a także właścicieli zbiorów prywatnych będzie mógł zademonstrować nawet „gazety pisane“ z XVI stulecia, oraz liczne awisy i mekurjusze i w polskim i w innych językach wydawane w XVII, a nadto poczet spory gazet i czasopism z XVIII z całego obszaru ziem polskich dawnej Rzeczypospolitej. Następnie zaś pokaz polski da obraz ciężkich warunków, w jakich znajdowała się prasa polski (w kraju i na obczyźnie) na długiej przeszłości wieku XIX, nie mogąc się w warunkach tych rozwijać jawnie i wobec tego szukając ucieczki w ciemni piwnic pod postacią wydawnictw tajnych... Swity i zmroki prasy w tej dobie niewoli narodu zobrazuje pokaz polski nie tylko zapomocą wydawnictw, ale i zestawień graficznych i statystycznych, tak sam, jak i prasę z czasów wojny światowej (1914—1919), oraz prasę współczesną ostatniego dziesięciolecia (1918—28) w jej rozwoju już nader szybkim.

Irlandja dzisiejsza.

BIEDA I RUINA. — STANOWISKO DE VALERY. — DWIE IRLANDJE — KRAJ ROLNICZY CZY INDUSTRIALNY?

(Korespondencja własna „Kurjera Zachodniego“).

Dublin, w marcu 1928.

Z ogromnym trudem i bardzo powoli Irlandja podnosi się z upadku, w który ją wtrąciły anarchia i chaos długiej walki domowej. Bieda i brak pracy są ciągle ogromne i rok rocznie 50.000 emigrantów opuszcza kraj rodzinny. Przedupnienie pewnych powiatów jest okropne, tak jak beznadziejnym było zawsze.

Ślady walk wewnętrznych nie zostały zatarte: co krok spotyka się spalone domy, porzucone gmachy, opuszczone osiedla, zburzone mosty i zdemontowane arterje komunikacyjne; a to mimo wielkich wysiłków ku odbudowie uszkodzonych w ostatnich czasach (2.000.000 funtów na same drogi i koleje). Podatki są wyśrubowane do ostateczności, koszty życia bardzo wysokie. Tak zwane „ogółoczenie socjalne“ (social denutiation) jest nad wyraz ciężkie i rzuca się w oczy wszędzie z bezlitosną jaskrawością.

A jednak znać pewien postęp ku ogólnej poprawie stosunków. Znać go

przedewszystkiem w uspokojeniu się namiętności politycznych. Nieprzejednany de Valera — przywódca „Fian na Fail“ (dawnych Sinn Feinów) — jest już sam przeciwnikiem krwawych metod walki. Jego partja, która po partji rządowej, jest najliczniejszą w parlamencie, weszła na to ry konstitucyjne i spełnia pożyteczne i w wielkim umiarem rolę legalnej opozycji. Między zwolennikami de Valera a William T. Cosgrave, stojącego na czele rządu irlandzkiego, istnieje niemniej głębokie rozdźwięki i ostre przeciwieństwa: rozgrywają się one jednak w płaszczyźnie legalnej walki politycznej.

Oba zresztą ugrupowania objęte są jednako Idą dalej: kulawy przestęga od wody; tróską o dobro kraju i jednakowo pracują usilnie nad podniesieniem go z upadku gospodarze go duchowego. Zagadki to znacznie ich antagonizmy, które są zupełnie specyficznej natury i sięgają w samą głąb psychiki irlandzkiej. Niezmernie

trudno je dokładnie określić dla osób nieznających całokształtu stosunków i historii kraju.

Krótko mówiąc właściwa przyczyna ich kryje się w różnicach rasowych, w tem, że istnieją dwie Irlandje: Irlandja czysto celtycka na zachodzie i Irlandja angielska (z przemieszka krwi brytyjskiej z czasów Elżbiety i Cromwela).

Fian na Fail — partja o dążeniach do idealnej niepodległości — jest niczem innym jako uwewnętrznianiem się „Starej Irlandji“, że tak powiemy szczerzej mentalności rasowej. Zwoleńnicy Cosgrave są to przedstawiciele koncepcji szerszej i nowocześniejszej, koncepcji „wszechirlandzkiej“, w której wysuwa się na niejce na czele realność państwa, nie poczuć się odrębności krwi, lecz łączności historyczno-terytorjalnej.

Różnicę między obiema koncepcjami dobrze ilustruje miejscowe zagadnienie językowe. Gdy „ludzie“ Cosgrave'a ujmują go z punktu widzenia czysto praktycznego i utilitarnego „Fian na Fail“ bierze go... pryncypialnie: uważa za konieczne doprowadzić do odrodzenia się języka celtyckiego, acz wie, że inaczej, jak sztucznie rezultatu tego nie osiągnie. Nawiasem mówiąc sprawa językowa w Irlandji wkroczyła już w duzo spokojniejsze stadium i przestaje być problemem... przekonań narodowych.

Podstawowe zagadnienie Irlandji leży w jej rozwoju gospodarczym. Lecz tu znowu ujawniają się rozbieżności w pojmowaniu tego rozwoju. De Valera jest przeciwnikiem industrializacji: propaguje swoisty Ghandizm, widząc przyszłość kraju jedynie w postaci drobnej rolnictwa i przemysłu domowego. Cosgrave przeciwnie, chce rzucić Irlandję w szybkie, komercyjno-industrialne tempo życia, jest za mechanizacją i za specjalizacją produkcji, widząc przyszłość Irlandji w udziale jej w życiu zbiorowym świata. Znakiem widocznym jego tendencji jest zmontowana przez firmę Siemensu olbrzymia centrala elektryczna w Limerick, która zapewni całą Irlandję oświetlenie i popęd w ilości przewyższającej obecnie zapotrzebowanie a po cenie 5 d. wzamian za dotychczasowy 1 sh., pobierany przez lokalne elektrownie od kilowata.

We wszystkich dziedzinach życia nowoczesnej Irlandji — czyż w niej tylko zresztą jednej? — spotykamy zawsze i wszędzie jeden zasadniczy podział, z którego wyrastają następnie wszystkie różnice zdań, poglądów i programów politycznych. W Irlandji dwaj ludzie je personifują, obaj równie wiele patji joci i obaj po siwili w walce o niezależność. Cosgrave — patrzący w przyszłość i percepujący ducha epoki de Valera zapatrzony w przeszłość i nie mogący odczuwać nawet terażniejszości.

M. K.

Napad zbirów niemieckich NA ZEBRANIE POLSKIE.

W ub. niedzielę wieczorem urządzono w Bytomiu na niemieckim Górnymsku polsko-katolickie Towarzystwo szkolne wieczór rodzicielski w sali p. Pawelczyka na Rozbarku. Na sali było około 600 osób, w tem w przeważnej ilości kobiety i dzieci. Okolo godziny 10 w czasie odczytu religijnego p. t. „Jerozolima“ weszło na salę chylkiem 50 umundurowanych „Landesschtzwehr“. Grupa ta rzuciła się z wrzaskiem na zebranych i poczęła ich łuc pałkami, krzesłami, odgarniając się rewolwerami. Powstał szalony popłoch. Wielka ilość osób, a osobliwie dzieci, odniosła ciężkie obrażenia cieleśne. Ciężko pobity jest kierownik polsko-katolickiego Tow. szkolnego dr. Michałek z Bytomia oraz prelegent dr. Wktor Ormicki, asystent uniwersytetu jagiellońskiego w Krakowie i górnik Rak. Zaalarmowana policja przybyła na miejsce — sprawdziła personalja i — wypuściła umundurowanych bandytów na wolność.

Sprawa potwornego gwałtu rozległa się z pewnością głośnym echem w całej Polsce i zagranicą. Jest ona doskonałą ilustracją tego nastroju, który powoduje ciągle odraczanie rokowani o traktat handlowy.

Z TEATRU.

Premjera w Katowicach

DON JUAN TENORIO.

Dramat fantastyczny w 2 aktach J. Zorilli w przekładzie St. Miłaszewskiego.

Odruchami serc ludzkich rządzą najczęściej wyobraźnia, wchłaniająca bez reszty to, co nieoczekiwane, śmiało i niezwykle, odrzucające, jako balast zbyteczny, wszelkie plany na jesnym, przetworzonym duszy obrazie, choćby nawet były one krwawe i niestarte, jak znak na czole Balladyny. Na takim podglebiu rodzi się legenda, szeptana zrazu jako wieść przez kumoszki ciekawe i swarliwe, potem niesiona do miast dalekich w różańcu tworów fantazji. Gdy zaś ją jeszcze ubierze w sprawne rymy słynny poeta, to trwa przez wieki, zaś wraz z biegiem czasu nabiera blasku i splendoru. Ba, niekiedy staje się symbolem.

Podobnie rzecz się miała z Don Juanem Tenorio, awanturnikiem z Sewilli, który ponoć w połowie XVI-go wieku podziw i grozę budził w tem mieście i świecie, szerząc spustoszenie wśród serc niewieścich, a ostrzem swej szpady znacząc drogę tańca „miłości i śmierci”, którą nam przekazała jedna z najpiękniejszych legend ludzkości. Gdyby z tej spuścizny dawnych czasów odrzucił cały nimb romantyzmu, to wówczas nagi, prawdziwy Don Juan stanąłby przed nami nie jako symbol zdobywczej męskiej miłości lecz w postaci pospolitego uwodziciela. Boć przecie nawet i legenda mówi, że Don Juan ofiar swojej zdobywcości nie kochał, a gdy pokochał Inezę, to serce jego zdrżało właśnie na widok anielskiej niewinności — i wtedy... zrezygnował z planów erotoburczych.

Nie zdzierajmy jednak maski z Don Juana. Nie to nie pomoże, siła legendy bowiem podobna jest mocy re ligii. W pragnieniach ludzkich Don Juanowi nawet na scenie umrzeć jest trudno. Słyszałem, jak nieznaną mi sąsiadka z sobotniej premjery mówiła po przedstawieniu:

— Jakież niewłaściwe zakończenie! Don Juan powinien żyć i kochać wiecznie...

Niema powodu do obawy. Don Juan, żyje i kocha, żyć i kochać będzie tak długo, póki istnieć nie przestanie słodka i przedziwna niezgoda między sercem i rozumem ludzkim, zwana fantazją.

ka i przedziwna niezgoda między sercem i rozumem ludzkim, zwana fantazją.

„Don Juan Tenorio”, dramat Zorilli w przekładzie Stanisława Miłaszewskiego przesłał już być dla nas bezsporna własnością hiszpańskiego pisarza. Miłaszewski rozporządza w dzie dzinie wiersza tak wielką umiejętno ścią twórczą, że sztukę nie „przetłumaczył na język polski” ale ją w przepięknej polszczyźnie odtworzył. Szlachetna miękkość i melodyjność słów w dnetach lirycznych, a stalowa hartowność i spistość w chwilach dramatycznych stwarza na widowni atmosferę zasluchanie się w płynącej ze sceny melodii wiersza. A gdy przy tem wiersze te oblekają treść żywą i barwną zaś przed oczyma płynie kolorowa baśń rycerskiej i piekielnej odwagi, miłości zmysłów i dusz, wyrwania rzuconego Bogu oraz boskiego miłosierdzia, a to wszystko na egzotycznym tle Hiszpanii z XVI-go wieku, wówczas czujemy jak powoli opanowuje nas wszechwładza poczuj, zatracamy się w niej, nie pamiętając już o nikim i niczem, tylko chłonąc oczami, słuchem i sercem miraż, odległy przeszłości, który urzeczywistnił wśród jałowej pustyni dzisiejszego, materialistycznego życia.

Mimo długiego spisu osób biorących udział w sztuce, grają w niej głównie tylko trzy postacie: Don Juan, Don Luis i Donja Inez. Don Juan kreował Wacław Nowakowski, który przepięknie i z właściwym umiarem deklamował wiersze Zorilli—Miłaszewskiego. Niestety, znany ten artysta był świetnym Don Juanem tylko tak długo, póki momenty liry-

NUMER WIELKANOCNY

KURJERA ZACHODNIEGO

ukaże się w sobotę dnia 7-go kwietnia 1928 r. o powiększonej treści redakcyjnej z licznymi KARYKATURAMI

Z ŻYCIA ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO

w wykonaniu WYBITNEGO KARYKATURZYSTY POLSKIEGO K. GRUSSA.

NUMER WIELKANOCNY UKAŻE SIĘ W ZNACZNIE ZWIĘKSZONYM NAKŁADZIE.

Ogłoszenia do Numeru Wielkanocnego przyjmować będzie Administracja w Sosnowcu, Dęblińska 1, telef. 73, oraz wszystkie Filje i Agencje do piątku dnia 6-go kwietnia 1928 roku włącznie.

Uprasza się P. T. Kupców i Przemysłowców o wcześniejsze nadsyłanie ogłoszeń.

mi. Słowa miłości i tęsknoty w ustach p. Nowakowskiego nikną jakoś i maleją. P. Mazanek jako Don Luis umiał najzupełniej poprawnie opanować rolę. Donje Inezę odtwarzała p. Wanda Michałowska całym zasobem swych bogatych środków ekspresji artystycznej, do których w pierwszym rzędzie należy zaliczyć jej słodkie, ujmujące oczy.

Jedną z największych niespodzia-

nek premjery były wspaniałe, pomyślane dekoracje pp. H. Zwolińskiego i K. Pochwalńskiego. Poza staranną reżyserją i świetnym opanowaniem ról przez aktorów, którzy grają bez suflera, one właśnie stwarzają ową bez pośrednią ścieżkę między sztuką, a publicznością, którą tak wyraźnie znać było na sobotnim przedstawieniu.

Stab.

Kronika Zagłębia.

KALENDARZYK.

27	=	Dzisiaj Jana Damazego.
		Jutro Jana Kapistrana.
Wtorek	=	Wsch. słońca 5 m. 23.
		Zach. „ 18 m. 2

Kinoteatry w Sosnowcu

grają dzisiaj:

Kino „Zagłębie” — „Ziemia Obiecana”.

Kino „Oaza” — Lon Chaney Cyrk.

× **ODROTCZENIE SŁUŻBY WOJSKOWEJ.** Poborowi zaliczeni do kategorii „A” mają prawo w ciągu 14 dni od chwili uznania ich za zdolnych do służby wojskowej, złożyć podanie o odroczenie terminu wcielenia do szeregów (z tytułu studjów akademickich i nauki w szkole średniej). Dotyczy to mężczyzn urodzonych w roku 1907 i wszystkich urodzonych w latach 1906 i 1905, którzy przy poprzednim poborze uznani zostali za czasowo niezdolnych (kategoria B). Takie podania o odroczenia przyjmować będzie starostwo w Będzinie od 1 maja do 31 czerwca, przy czym do podania należy załączyć zaświadczenie uczelni i uwierzytelniony odpis dokumentu wojskowego.

× **ZACIĄG OCHOTNIKÓW.** P. minister spraw wojskowych ogłosił zaciąg ochotniczy do czynnej służby wojskowej w rb. W charakterze ochotników mogą być przyjmowani urodzeni w latach 1908, 1909 i 1910. Termin wnoszenia podań do PKU, upływa dnia 1 lipca 1928 roku. Wyjątek stanowią podania ochotników, którzy ukończyli szkoły średnie i mają warunki do skróconej czynnej służby. Podania te przyjmowane będą do 10 lipca. Ochotnicy, mający warunki do służby skróconej, nie mogą być przy mowani do taborów, samochodów i intendentary. Przegląd lekarski ochotników odbędzie się w terminie głównego poboru rocznika 1907. Termin stawienia się do komisji poborowej podany będzie w obwieszczeniach. Ochotnicy mają prawo wyboru broni, jednak nie formacji. Zobowiązanie do służby ochotniczej ma być przez ochotnika wypełnione podług odpowiedniego wzoru.

× **PLASZCZE I KOSTJUMY,** najnowsze modele w pierwszorzędnym materiałach kupi Pani najtaniej w firmie Leon Braciejowski, Kraków, Grodzka 5 — 7.

Teatr w Katowicach.

WYSTĘP ZNAKOMITEGO BARYTONA, MOSSAKOWSKIEGO.

Dnia 11 kwietnia, w środę wystąpi jedyny raz w „Tosce” w teatrze polskim w Katowicach w popisowej partii Scarpia świątyni baryton polski, chluba opery warszawskiej i berlińskiej, Eugenjusz Mossakowski, który obecnie z fenomenalnym wprost powodzeniem występuje w wielkiej operze berlińskiej, drezdeńskiej, hamburskiej, i frankfurckiej (n-M), ośmiwając publiczność i prasę. Cała prasa zachodnio — europejska jednogłośnie uznala młodego „Batistinię polskiego” za największego barytona doby obecnej. We Frankfurcie na plakatach, zapowiadających występ Mossakowskiego w „Balu Maskowym” widniał następujący dopisek: „Kogo ze słuchaczy Mossakowski nie zdoła ośmić i oczarować swym głosem może po przedstawieniu żądać zwrotu pieniędzy za bilety. Zapowiedź występu Mossakowskiego wywołała niezwykłe wprost zainteresowanie nie tylko w Katowicach, lecz w ogóle na całym Śląsku i w Zagłębiu Dąbrowskiem. Obok genialnego barytona wystąpi w „Tosce” w partii malarza Cavaradosiego znakomity tenor opery Warszawskiej, Adam Dobosz.

Na tę sensacyjną „Toscę” kasa teatru polskiego, pragnąc uniemożliwić spekulantom biletowym wykup biletów sprzedawać będzie tylko do 4 biletów na osobę. Już obecnie można zamawiać bilety telefonicznie w kasie teatru polskiego. Telefon 24 — 45.

Repertuar teatru w Sosnowcu.

W sobotę, 31 marca odbędzie się w teatrze miejskim 25-letni jubileusz pracy suflerskiej p. Antoniego Wasilewskiego.

Odegrana będzie farsa, w 3 akt. „Mąż o dwóch żonach” — która zabawnie, sytuacyjami i dowcipną akcją wzbudzać będzie huragan śmiechu. Oprócz, tego wezmą łaskawy współudział artyści estrady i sceny: pp. Aleksander Oleślański, Marija Górska, Maks Boczkowski — którzy świetnymi produkcjami i piosenkami do reszty rozbawia publiczność, zaś znakomity balet Rowena — Gaston dopoczął artystycznej całości efektywnymi tańcami. Początek o godz. 8.30 wiecz. Bilety do nabycia w „Polonji” ul. 5-go Maja nr 5, tel. 5-12. Abonament ważny bezprocentowy.

× **STATUT IZBY PRZEMYSŁOWO HANDLOWEJ.** W nr. 69 „Monitora Polskiego” ogłoszono rozporządzenie ministra przemysłu i handlu w sprawie nadania statutu izbie przemysłowo-handlowej w Warszawie. Statut zawiera 44 paragrafy i prawdopodobnie na nim będą wzorowane statuty izb przemysłowo-handlowych w innych miastach.

Nazwiska posłów

Z ZAGŁĘBIA

Wczoraj ukazał się w „Monitorze Polskim” oficjalny spis nowowybranych posłów do Sejmu. Według tego spisu z okręgu nr. 21 (pow. Będziński i Zawierciański) posłować będą w Warszawie:

Z listy nr. 1 — inż. Żarański Jan i Łakota Jan.

Z listy nr. 2 — Bień Aleksy (prezydent Sosnowca).

Z listy nr. 15 — Sochacki Jerzy (Czeszejko), Baczyński Władysław i Gawron Jakób.

× **O POŻYCZKĘ ZAGRANICZNĄ DLA SAMORZĄDÓW.** Magistraty Sosnowca i Dąbrowy przekonawszy się po niewczasie o dobrodziejstwach pożyczki ulenowskiej, chcą za wszelką cenę wydobyc się z matni i pozbyć się „pomocy” w ręcz władającej samorządy. Obecnie, w związku z otrzymaniem przez magistrat Warszawy pożyczki zagranicznej, nasuwało się pytanie, czy samorządy Zagłębia nie mogłyby uzyskać tego rodzaju pożyczki przeznaczonej przedewszystkiem na pozyczenie się ciężaru ulenowskiego oraz na wykonanie najniezbędniejszych inwestycji miejskich. W sprawie tej, jak się dowiadujemy, mają być podjęte wstępne kroki i w razie otrzymania zapewnienia ze strony władz centralnych co do poparcia starań w tym kierunku, samorządy nasze wystąpiłyby z konkretnymi propozycjami. Jaki obrót przybiorą te starania, niedaleka przyszłość pokaże.

× **PLAGA KURZU.** Zagłębie nasze, tak naogół ubogie i odczuwające brak tylu różnych potrzeb, posiada jedną rzecz w nadmiernej ilości, mianowicie błoto lub kurz, a to w zależności od stanu pogody, „cenny” ten dar, aczkolwiek stanowi istną plagą, tak jakoś przylgnął do Zagłębia, iż nawet czynnikami odpowiednio nie mają ochoty z nim walczyć, licząc widocznie na to, iż z czasem i ta bolączka zniknie z naszego terenu. O ilościach nagromadzonego na naszych drogach kurzu świadczy fakt, iż każdy pojazd wzbija do góry formalne chmury pyłu, który na kształt gazów trujących zasłania całe arterje. Obecnie do poruszania i przenoszenia kurzu przybyły jeszcze tramwaje, po przejeździe których pozostają w powietrzu długie malownicze smugi pyłu. Z nastaniem ciepła polewna ulic i torowiska tramwajowego jest rzeczą konieczną, wiemy jednak z doświadczenia, iż tego rodzaju „głupstwami” samorządy nasze nie lubią się zajmować, gdyż dotychczas niema w tem elementu... politycznego.

× **ODCZYT W STOWARZYSZENIU TECHNIKÓW.** W środę dnia 28 bm. o godz. 8 wieczorem w lokalu Stowarzyszenia przy ul. Czystej nr. 9 wygłosi odczyt p. inż. Weber na temat: „Postęp w dziedzinach obrabiarek i maszyn na targach lipskich”. Wstęp dla członków i wprowadzonych gości.

× **WALNE ZGROMADZENIE BANKU SPOŁDZIELCZEGO na Pogoni** odbyło się w ub. niedzieli w sali Z. Z. P. za okres sprawozdawczy 1927 r. Zebranie zgaił przewodzący Zarządu wyni-ka, że czysty zysk Banku wynosił 2514 zł. 20 gr., z czego 8 proc. przeznaczono na dywidendę, 20 proc. na kapitał zapasowy i 500 zł. na oparkanie kościoła parafjalnego na Pogoni, resztę zaś przeznaczono na kapitał rezerwowy. Spółdzielnia, jak widać, rozwija się pomyślnie, co uwidatnia się w powiększaniu się składek oszczędnościowych (1-I-1927 — 96 tys.; 1-I-1928 — 138 tys.), udziałów członkowskich (1-I-1927 — 20 tys.; 1-I-1928 — 56 tys.), oraz wszelkich operacji bankowo-współdzielczych. O rozwoju świadczą również cyfry obrotu, które w roku 1926 wynosiły 1.177 tys., a w r. 1927 — 2.456 tys. Po omówieniu wniosków władz spółdzielni, dotyczących zmian niektórych paragrafów statutu i natury ogólnej zebrani przystąpili do uzupełniających wyborów władz. Powtórnie weszli w skład Rady nadzorczej pp. Wł. Małek, M. Nowak, A. Skwara na miejsce ustępującego p. Goebła wybrano p. Hoeseego. Do komisji rewizyjnej weszli pp. E. Hauze, Pelc i Kalkowski

Podziękowanie L. O. P. P.

Środkiem leczniczym uśmierczającym ból

jest od kilkudziesięciu lat

Aspirin

w tabletkach i jako taki zalecany jest przez lekarzy całego świata. Prawdziwe tabletki Aspirin sprzedaje się wyłącznie w oryginalnym opakowaniu „Rogel” po 6 albo 20 sztuk (w czworokątnej płaskiej pudełeczku tekturnym z czerwonym opakowaniem).

Do nabycia we wszystkich aptekach.

Jak to właściwie było?

POSZKODOWANI W ROLI OSKARŻONYCH.

W sobotnim numerze pisaliśmy o zatrzymaniu przez policję kilku osób, zakłócających spokój w porze nocnej. M. in. znaleźli się wśród zatrzymanych: Świętochowski Aleksander oraz Edward i Marjanna Wiczorkiewiczowie. Po przeprowadzeniu szczegółowego śledztwa okazało się, że sprawa tych osób przedstawia się zupełnie inaczej.

Mianowicie do restauracji Muchy w Sosnowcu (Małachowskiego) przyszły w ub. czwartek wymienione trzy osoby. Po pewnym czasie towarzystwo uregulowały rachunek opuściło lokal. Za niemi wyszli również przebywający w lokalu dwaj sosnowczanie: Piestrzyński Józef i Koehler Stanisław. W pewnej chwili osobnicy owi rzucili się z tyłu na Świętochowskiego, zadając mu kilka uderzeń w głowę tępem narzędziem. Gdy Ś. padł nieprzytomny na ziemię, napaściny wyciągnęli go z kieszeni 30 zł. i czyste blankiety wekslowe. Gdy na krzyk napadniętych przybiegli na miejsce posterunkowy, napaściny ulotnili się. Nim posterunkowy zdołał zorjentować się w sytuacji, podszedł do syn właściciela restauracji, Roman Mucha i wskazawszy na Świętochowskiego i Wiczorkiewiczów powiedział mu, że towarzystwo owo, upiwszy się hałaśliwie zachowuje się na ulicy. Na skutek tego oskarżenia posterunkowy odprowadził wspomniane osoby do komisariatu.

Nie na tem jednakże koniec. Świadcami owego napadu byli bowiem niewidzialni dla napaścinków dwaj wywiadowcy, którzy ujeli ich i odprowadzili do urzędu śledczego.

Po oddaniu sprawy sędziemu śledczemu z polecenia tegoż Piestrzyński i Koehler zostali aresztowani. Zatrzymany został również Roman Mucha za rozmyślnie wprowadzenie w błąd policji.

Epilog tej sprawy rozegra się przed sądem.

× **WALNE ZEBRANIE P. M. S. W BĘDZINIE.** W sobotę, dn. 31 b. m. o godz. 7 wiecz. w sali na Górze Zamkowej odbędzie się walne doroczne zebranie członków, Koła Polskiej Macierzy Szkolnej w Będzinie. Z uwagi na szereg ważnych spraw do załatwienia konieczny jest udział jaknajwiększej liczby członków.

× **ZEBRANIE P. M. S. W GRODZCU.** Zebranie ogólne członków Polskiej Macierzy Szkolnej Koła w Grodźcu odbędzie się w środę dnia 28 marca rb. w klubie Grodzieckiego T-wa w I terminie o godz. 7, w II terminie o godz. 8 wieczorem. Zebranie w II terminie jest prawomocne bez względu na ilość przybyłych członków. Zarząd prosi o liczne i punktualne przybycie. Pożądanym jest, aby członkowie zainteresowali się wynikami pracy rocznej Koła.

× **NIE KELNER, LECZ CHŁOPIEC DO POSŁUG.** W niedzielnym numerze znalazła się w rubryce z sali sądowej notatka pt. „Kelner — złodziejem”, opiewająca o skazaniu przez Sąd pokoju w Sosnowcu Adama Kowalskiego na 6 tygodni więzienia. Jak nam wyjaśniają, skazany Kowalski nie był kelmerem restauracji „Zacisze”, lecz zatrudniony tam był w charakterze chłopca do pomocy w kuchni.

Na chwałę firmy Ulen et Co.

IDEALIŚCI I DOBROCZYŃCY DOLAROWI.

W szeregu pism prowincjonalnych ukazał się jednobrzmiący artykuł o pożyczce ulenowskiej. Artykuł ten, wyglądając tak, jakby był dyktowany przez samą firmę, jest nieco po sztabacku brzmącym tłumaczeniem się z racji niesłychanie ciężkich warunków pożyczki dla kilku miast polskich, między innymi dla Sosnowca i Dąbrowy. We wspomnianym artykule czytamy między innymi co następuje:

Jak wiadomo, rząd polski przed niepełną pół rokiem zaciągnął większą pożyczkę amerykańską. Obecnie stolica zakończyła z powodzeniem pertraktacje o pożyczkę 10 milionów dolarów i akcje tej pożyczki znalazły na rynku amerykańskim nabywców w ciągu jednej doby.

W związku z tem godzi się zaznaczyć, że firma Ulen et Co odegrała w tych, tak ważnych dla gospodarczego rozwoju naszego kraju transakcjach, nader dodatnią rolę.

Z autorytatywnego źródła dowiadujemy się bowiem, że wspomniana firma, względnie jej tutejsi przedstawiciele, rozwijają na terenie Stanów Zjednoczonych nader skuteczną propagandę na rzecz Polski.

Nareszcie wiemy, czyją jest zasługą, że Polska otrzymała znaną stabilizacyjną pożyczkę amerykańską i kto się przyczynił, iż Warszawa zdobyła 10 milionów dolarów. Zasługi firmy Ulen są niespożyte i miast wyrażać niezadowolone, iż miasta nasze doprowadza do ruiny pożyczka firmy Ulen, dającej samorządom efektywnie 350 tys. dolarów za pół miliona we zobowiązanie i robiącej w niektórych wypadkach kosztorysy obecnie o 150 proc. droższe, niż projektowano początkowo — powinniśmy być wdzięczni Ulenowi. Kto wie, może nawet z czasem wystawimy pomnik pionierom dolarowym w Polsce.

Polska Macierz Szkolna w Niwce.

Z DZIAŁALNOŚCI KOŁA IMIENIA HENRYKA SIENKIEWICZA.

Otrzymałmy sprawozdanie Koła P. M. S. w Niwce, które rozwija się i pracuje bez zarzutu. W skład zarządu Koła wchodzi pp.: inż. gór. Boleśław Krupiński; I wiceprezes ks. szambelan Fr. Gola; II wiceprezes inż. gór. K. Doborzyński; skarbnik — p. Fusiarski; sekretarz — J. Wnukówna; członkowie: K. Hermanowski, H. Krupińska, dr. H. Krupiński, inż. gór. St. Maliszewski, dr. M. Rajs, inż. gór. J. Urban, inż. gór. J. Witamborski, członkowie komisji rewizyjnej: M. Samborski, St. Chrzanowski i Wl. Stratilato.

Członków czynnych liczy Koło 175, wspierających 2. Bibliotek stałych 2, w miejscowościach: w Niwce i w Dańdówce. Ilość tomów 3121. Ilość czytelników 605, ilość wypożyczanych książek 16021.

Do Koła należą następujące ogniska młodzieży: Niwka i Dańdówka, z których każde liczy ponad 50 członków, są one jednak dopiero w stadium organizacji.

Ogólna suma dochodów Koła wynosi 9832,34 zł., ogólna zaś suma wydatków — 6518,65 zł.

Działalność zarządu Koła w roku sprawozdawczym jak i w latach ubiegłych głównie skierowana była na prowadzenie czytelni i bibliotek. Biblioteki prowadzone były w dwóch krańcowych ośrodkach gminy Niwka: w Niwce w działkach popularnych i nowości i w Dańdówce w dziale popularnym. Czytelnie prowadzone były w Niwce, w Dańdówce, a od lutego i w Jeźorzynie gminy Jaworzno, powiatu Chrzanowskiego. Należy podkreślić wysocze życiowy stosunek do P. M. S. władz gminy Jaworzno w osobie jej burmistrza i inspektora szkolnego powiatu Chrzanowskiego. Gmina Ja-

worzno, udzielając bezpłatnego lokalu i zapomóg pieniężnych, umożliwiła otwarcie czytelni, a miejscowe naczynictwo dało bezinteresowną pracę w jej prowadzeniu.

Wzorem lat ubiegłych zorganizowano święto 3-go Maja, połączone ze zbiórką na „Dar Narodowy”. W święcie tem przyjęły udział wszystkie organizacje Niwki. Święto składało się z pochodu manifestacyjnego, z paranku szkolnego, z zabaw sportowo-dziecięcych z nagrodami połączone i z zawodów sportowych. W maju Koło przyjęło udział przez swego delegata w walnym zebraniu T-wa P. M. S. w Warszawie. W kwietniu Koło przyjęło czynny udział w reorganizacji zarządu okręgowego P. M. S. w Sosnowcu, a dnia 9 sierpnia instytucja P. M. S. w Niwce wizytował ks. Kubina, biskup częstochowski. Koło przyszło z pomocą miejscowej drużynie harcerek przy zorganizowaniu obozu letniego, udzielając zwrotnej pożyczki.

W dalszym ciągu utrzymano przyjazny kontakt z L. O. P. P., która swemi wydawnictwami bezpłatnie zasilła czytelnię P. M. S. W listopadzie zorganizowano „dzień oświaty” pozaszkolnej przez sprzedaż wydawnictw P. M. S., oraz zorganizowano dwie zabawy dla szerokiej warstw w celu pozyskania funduszy.

Wynik pracy P. M. S. w Niwce należy w dużym stopniu przypisać pomocy ze strony dyrekcji Tow. sosnowieckiego. Tow. sosnowieckie, jak wspomniano wyżej, udziela bezpłatnie lokali, światła, opału dla instytucji P. M. S., niezależnie od tego daje zapomogę w sumie 1200 zł. rocznie, jak również chętnie śpieszy z pomocą wszystkim poczynaniom P.M.S.

Ze sportu.

POWTÓRNE WYJAŚNIENIE. W związku z artykułem, p. t. „Brutalność i zdziwienie w sporcie”, zamieszczonym w niedzielnym nr. naszego pisma, przesiłaliśmy zainteresowanych klubów nadesłali nam powtórne wyjaśnienie z nadmienieniem, iż w całej rozciągłości podtrzymują pierwotne swe zaprzeczenie, a celem wyświeślenia i zlikwidowania incydentu, sprawę przekazano właściwej władzy sportowej do załatwienia.

K. S. SARMACJA — R. K. G. S. „ZAGŁĘBIE” 1:10 (0:5). Pierwsze zawody sportowe w Dąbrowie przyniosły zasłużone zwycięstwo drużynie „Zagłębie”. Gra była spokojna i — mimo znacznej przewagi gospodarzy, interesująca. W „Sarmacji” poszczególni gracze dobrzy, widać jednak było u nich brak treningu i zgrania. Honorową bramkę dla „Sarmacji” uzyskał K. Miller.

Kronika Olkuska.

× **MORDERSTWO W KORYCZANACH.** Nad ranem w dniu 25 bm. znaleziono za stodołą Mazurka w Koryczanach, gm. Żarnowiec, zwłoki Józefa Zenka, lat 35, kolejarza, pochodzącego z Zagłębia. Zenek został zamordowany tępym narzędziem. Zamordowany wracał w nocy z pociągu do żony, zamieszkałej w Koryczanach, dokąd przyjeżdżał każdą sobotę pociągami nocnymi. Nad wykryciem sprawy prowadzi się energiczne dochodzenie.

× **NOWE CENY MAKI, CHLEBA I TŁUSZCZÓW.** Na posiedzeniu komisji do badania cen przy Magistracie w dniu 24 bm. zostały ustalone następujące ceny: maki żytniej 65 proc. 71 gr., chleba żyt. z maki 65 proc. — 65 gr., bułek zł. 1.10, mięsa woł. zł. 2.20, cielęciny zł. 2.50, słoniny zł. 3, schabu zł. 2.50, smalcu zł. 3.50, sadła zł. 3, kielbasy zł. 3, szynki zł. 4.50 za kilo.

Czytelnie

Polskiej Macierzy Szkolnej

W SOSNOWCU.

I-sza przy ul. Piłsudskiego nr 1 czynna w poniedziałki, środy i piątki od g. 6 do 8 wieczorem.

II-ga przy ul. Narutowicza nr 27 w poniedziałki i czwartki od g. 4 i pół do 6 i pół wieczorem.

III-cia przy ul. Wawel nr 6 (w szkole dokształcającej) otwarta będzie 1-go kwietnia 1928 r. codziennie od g. 5 i pół do 9 wiecz.

IV-ta przy ul. Kamiennej nr 4 w poniedziałki i czwartki od g. 4 do 6 wieczorem.

W CZELADZI.

Biblioteka otwarta we wtorki i soboty od godz. 6 — 8, wiecz.

Z SALI SĄDOWEJ.

ECHA NAPADU NA WYWIADOWCÓW.

(I) Późnym wieczorem 28 listopada ub. r. ulicą Narutowicza w Sosnowcu przechodziło dwóch wywiadowców: Kurowski i Mańko. Nagle wyskoczyło z zabudki kilku osobników, którzy napadli niespodzianie na wywiadowców, obalili ich na ziemię i ciężko pobili, poczem zbiegli.

Wszystko to trwało tak krótko, że sprawców nie zdołano zrazu ująć i dopiero dochodzenie wykryło ich w osobach: 23-letniego Antoniego Janusika (Sosnowiec, Wschodnia 8) i 25-letniego Józefa Wojtali (Podgórska 20).

Sąd okręgowy w Sosnowcu skazał każdego z opryszków na 2 miesiące więzienia.

SKAZANIE BEZROBOTNEGO AWANTURNIKA.

(I) W dniu 27 grudnia ub. r. przyszedł do P. U. P. w Sosnowcu 20-letni Bronisław Grzesiak (Sosnowiec, Kuźnica 17), domagając się wydania mu odebranej legitymacji zasiłkowej.

Gdy urzędnik odmówił, motywując to tem, że legitymacja została odesłana do sądu, ponieważ zachodziło podejrzenie, iż jest sfałszowana, Grzesiak przesadził barjerę odgradzającą urzędników od interesantów i uderzył w twarz informującego go urzędnika, poczem przeskokzył barjerę napowrót i zbiegł.

Zuchwałego bezrobotnego skazał Sąd okręgowy w Sosnowcu na 2 miesiące więzienia.

WYRODNY SYN.

(I) 27-letni Bronisław Rybak (Będzin, Małachowskiego 15) podczas sprzeczki z matką, pobił ją.

Wyrodnego syna skazał Sąd okręgowy w Sosnowcu na 2 tygodnie aresztu z zawieszeniem wykonania kary na przeciąg dwóch lat.

ZA KRADZIEŻ KURY.

(I) Ludwik Jonak ze Świętochłowic skradł z podwórza domu nr. 52, przy ulicy Będzińskiej w Sosnowcu kurę na szkodę Szczepana Swobody.

Sąd pokoju w Sosnowcu skazał złodzieja na 6 tygodni więzienia.

ZAMIAST 5 ZŁOTYCH—5 MAREK.

(I) Do sklepu Walca, przy ulicy Dębowej nr. 46 w Sosnowcu, przyszedł Stefanian Ranczuk (Dębowa 59) i zażądawszy produktów spożywczych, zapłacił za nie 5-mankówką polską, otrzymując resztę w kwocie 3 zł. 40 gr. Sprzedająca, Marta Walc, przypuszczała, że Ranczuk wręczyła jej 5-złotówkę i dopiero później spostrzegła oszustwo i złożyła zameldowanie policji.

Sąd pokoju w Sosnowcu skazał Ranczuka na 2 tygodnie więzienia z zawieszeniem wykonania kary na przeciąg dwóch lat.

„ZAWIERUSZE” ZAJĘTY KREDENS.

(I) W zakładzie stolarskim Ignacego Gajdy w Sosnowcu (Rysia 7) zajął komornik za długi niewykonany kredens i oddał go pod dozór Gajdy, aż do czasu licytacji.

Gdy nadszedł dzień przymusowej sprzedaży, okazało się, że Gajda ukrył kredens.

Sąd pokoju w Sosnowcu skazał go za to na miesiąc więzienia z zawieszeniem wykonania kary na przeciąg dwóch lat.

Każdy grosz, oddany na L.O.P.P., przyczynia się do rozwoju polskiej floty powietrznej.

Z całej Polski.

PRZYJAZD AKADEMIKÓW BELGIJSKICH.

W pierwszych dniach kwietnia przybywa do Polski wycieczka inżynierów rolnictwa i doktorów prawa uniwersytetu w Brukseli. Wycieczka ta zwiedzi kolejno: Poznań (gdzie sta nie 2 kwietnia b. r. i zabawi przez dwa dni), następnie Łódź, Warszawę, Gdańsk, Katowice, Kraków, Zakopane, Boryslaw i Lwów. Celem wycieczki jest zapoznanie się ze stosunkami polskimi, głównie z punktu widzenia przemysłowego.

LUNY POŻARÓW W POLSCE.

Niedziela była dniem pożarów, które pozabawiły dziesiątki rodzin dachu nad głową, wyrządzając szkody na setki tysięcy złotych. We wsi Czerczyk, pow. Jaworów, pożar, podsycony silnym wiatrem, począł się rozprzestrzeniać z żywiołową szybkością. Kilkanaście zabudowań gospodarskich stanęło w płomieniach. Ogółem spłonęło 58 gospodarstw, w tem 106 budynków gospodarskich wraz z inwentarzem żywym i martwym. W płomieniach zginęło dwoje ludzi: 60-letnia staruszka i 6-letnie dziecko. Wielu ludzi zostało poparzonych. Powodem pożaru był wypiek chleba w kurnej chacie.

Drugi pożar wybuchł we wsi Brzozów, pow. Nisko. Spłonęły 4 gospodarstwa, zginęło dwoje ludzi: 70-letni starzec i kobieta. Powodem pożaru nie zdano dotychczas ustalić.

Trzeci pożar wybuchł we Lwowie w cegielni Schoenfelda przy ulicy Snopkowskiej. Po kilkogodzinnej akcji pożar zdołano zlokalizować i ugasić.

Również we wsi Chamantowice, pow. Grodzieńskiego, wybuchł pożar. Z powodu silnego wiatru ogień rozszerzył się gwałtownie i zniszczył doszczętnie w krótkim czasie 10 domów mieszkalnych, oraz 14 stodół, wraz z inwentarzem żywym. W ogniu znalazła śmierć również jedna z mieszkańców tej wsi. I na koniec wsi Kniazewice, pow. Grodzieńskiego, ogień zniszczył 16 stodół i 9 chlewow. W obu wypadkach urząd wojewódzki w Białymstoku zarządził udzielenie pogorzelcom doraźnej pomocy.

„WYSLAĆ 200 ŻYDÓW“.

Podczas minionej kampanji wyborczej w Chełmie zdarzył się następujący komiczny wypadek. Miejskowy komitet wyborczy żydów ortodoksov listy nr. 55 chcąc sprowadzić z Warszawy 200 egzemplarzy gazety „Der Jud“ wydelegował na pocztę jednego ze swych członków, celem wysłania depeszy. Młody agudysta zredagował depeszę następująco: „Proszę wysłać 200 żydów“. Treść depeszy

szty wzbudziła podejrzenie u urzędnika pocztowego, który sądząc, że chodzi tu o przesłanie jakiejś groźnej bojówki żydowskiej zawiadomił o tem swoje władze przełożone. Kto wie ja-

ki obrót przybrałaby owa historia niewinna, gdyby w międzyczasie nie przyszedł na pocztę drugi członek Agudy, znany kupiec, który wyjaśnił nieporozumienie.

Okolo miliona złotych grzywny.

EPILOG SENSACYJNEJ ROZPRAWY SĄDOWEJ.

Głośna rozprawa przed krakowskim sądem okręgowym o przemyśle towarów tekstylnych, zwłaszcza fabrykacji firmy C. Neuman w Reichenbergu, do Polski przez t. zw. zieloną granicę, biegnącą na przestirzeni 500 km. wzdłuż Spisza, Orawy aż po Huculszczyznę oraz o ukrócenie skarbu państwa w sprawie nadzoru importu i pobierania ceł, dobiegła nareszcie końca. Jak już pisaliśmy, akt oskarżenia zarzucał na nienejszej sprawie 20 kilku kupcom towarów bławatnych w Krakowie, Tarnowie i Lwowie, że połączony się w szajkę szmuglerów, we wspólnym porozumieniu i za pośrednictwem znanej agencji handlowej firmy B-cia Morgenbesser w Krakowie, zamawiali towary tekstylne we wymienionej fabryce, a następnie artykuły te przez przemysłowych spedytorów zawodowych szmuglerów przemycali do Polski, a przedewszystkiem do Krakowa, bez opłaty cła, wskutek czego wyrządzili skarbowi państwa znaczne szkody. Wyrok opiewa następująco: Lazar Morgenbesser na 6 miesięcy aresztu i grzywnę 380.479 zł., Pinkus Korall na 1 miesiąc aresztu,

57.759 zł., plus 9.655 zł.; Eljasz Volkman na 1 miesiąc aresztu, 20.885 zł., plus 3.690 zł.; Józef Nebenzahl na 1 miesiąc aresztu, 59.121 zł., plus 6.275 zł.; Judasz Sprung na 4 miesiące aresztu, 168.561 zł., plus 55.952 zł.; Jakób Grünspan na 2 miesiące aresztu, 65.521 zł., plus 11.129 zł.; Jakób Eichenbaum na 1 miesiąc aresztu, 20.176 zł., plus 6.732 zł.; Baruch Wolff na 1 tydzień aresztu, 2.199 zł., plus 1.195 zł.; Moses Brauner na 2 tygodnie aresztu, 6.455 zł., plus 2.565 zł. Nadto na Leona Morgenbessena nałożył sąd odpowiedzialność za grzywna nałożoną na Lazara Morgenbessera w kwocie 380.479 zł., oraz na uszczerzenie kosztów postępowania. Wszystkimi zasądzonym w razie nieściągalności grzywny, będzie ta zamieniona na karę aresztu od roku do lat dwóch. Reszta oskarżonych, a mianowicie, Ehrenberg, Singer, Krochmal, Krieg, Lipschütz, Izaak, Józef i Moses Bucheisterzy oraz Silberstein i Feld zostali uwolnieni od winy i kary. Zasadzeni bez wyjątku zgłosili z miejsca przeciw temu wyrokowi zażalenie nieważności do Sądu najwyższego w Warszawie.

Jak czarnoksiężnik hinduski wyleczył mordercę

STRACH POZBAWIA CZŁOWIEKA MOŻNOŚCI WYDZIELANIA ŚLINY

W marcowym zeszycie angielskiego miesięcznika „Empire Review“ znawca stosunków południowej Nigerji pisał o panujących tam jeszcze zwyczajach sądu bożego. Podejrzany o zbrodnię dają do spożycia trujące ziarna strączkowej rośliny physostigma venenosum, które działają zarówno na system nerwowy, jak i na mięśnie. O ile oskarżony zjada ziarno i oddaje je natychmiast, uchodzi za niewinnego, jeżeli umiera, to „dowód“, że był winny.

Bardziej dramatyczne sądy boże, pisze autor artykułu, odbywają się w Indjach wschodnich. W jednym z miasteczek hinduskich podejrzewano o morderstwo robotnika z angielskiej plantacji herbaty. Właściciel plantacji prosił policję, by jakiś czas nie interwenjowała, bo ma swój własny sposób, który pozwoli mu zgłębić tajemnicę. Wrócić rozesła się po osadzie wieść, że europejczyk sprowa-

dził czarnoksiężnika. Popłoch powstał między ludnością, bo któż wie, jakie przestępstwa jeszcze wykryje czarodziej!

Wśród ciszy popołudnia słychać było tylko uderzenia młotka o belki, z których wznoszono szubienicę. Następnego poranka wezwano wszystkich kulisów w liczbie sześćdziesięciu i kazano im usiąść na ziemi w czterech rzędach. Nawet chorych przenoszono z łóżek. Sam pan wypróbował szubienicę ciężkim workiem piasku i dreszcz przeszedł kulisów, gdy sznur naprężył się z głuchym łoskotem. Poczem sahib miał przemowę do kulisów i objaśnił, że wielki czarodziej, który wykrył już setki zbrodni, wskaże niechybnie mordercę. Poczem magik, każdemu z kulisów dał łyżkę grubo zmieloną maki ryżowej. Na dany sygnał każdy z kulisów włożył łyżkę z ryżem do ust i w przeciągu trzech minut miał ją zżuć,

a miążgę wypłuć na leżący u nóg jego liść palmowy.

— Niewinni, wyrzekł z namaszczeniem czarnoksiężnik, uczyni to z łatwością, winny nie potrafi wywiązać się z zadania i zawiśnie na szubienicy.

Po trzech minutach utworzyło się 59 ust i 59 kulek wypłuto na liście palmowe. Sześćdziesiąty kulis, błądy i drżący, poddał się bez szemrania, gdy czarnoksiężnik otworzył mu szczęki jak psu i pokazując zaledwie zwilżoną w ustach makę ryżową, oświadczył:

— Otoż i morderca!

Wkrótce w tej chwili policja, w przeciągu 5 minut uzyskała od kulisa zupełne wyznanie, i odstawiła go do sądu.

Wydumaczenie bardzo łatwe:

Strach odbiera winnemu oddech i pozbawia go możności wydzielania śliny. A czarnoksiężnik już nieraz posługiwał się tą wypróbowaną sztuczką. Wystawienie i próbowanie szubienicy służyło tylko na pogłębienie sugestji.

Nasz dział radiowy.

CAŁY NARÓD UCZESTNICZY W OTWARCIU SEJMU.

Pierwszym najdonioślejszym wypadkiem aktualnym, jakiemu służyć będzie polska radiofonja, będzie fakt, żewołający całym narodem uczestniczenia w ceremoniale otwarcia nowego Sejmu.

A stanie się to dzięki zainstalowanemu w sali sejmowej — mikrofonem „Polskiego Radja“, za pośrednictwem których cały przebieg uroczystości związanych z otwarciem Sejmu będzie mógł być wysłuchany.

Dzisiaj więc o godzinie 15.25 uczestniczymy w otwarciu Sejmu.

(ar).

PROGRAM

na wtorek 27 marca b. r.

KATOWICE.

- 16.20 — Komunikaty Polsk. Zw. Zrzesz. Gosp. Woj. Śl.
- 16.40 — Odczyt p. t. „Jak rozsądni rodzice pomagają dzieciom w nauce“—wygl. dr. W. Bobkowska.
- 17.05 — Komunikat Wydziału Oświecenia Publicznego Woj. Śl.
- 17.20 — Odczyt p. t. „Początki i rozwój górnictwa na Górnym Śląsku“—wygl. dyr. inż. Roman Rieger.
- 17.45 — Koncert popularny: Część I-sza: Nowowiejski: Uwertura „Swaty polskie“ Noskowski: Antrak z op. „Livia Quantilla“—wykona orkiestra. Zarzący ki: Introdukcja i Krakowiak—odegra na skrzypkach prof. Lewinger.
- Część II-ga: Armandola: Suita „Balet Moderne“—orkiestra. Sarasate: „Habenera“—odegra p. Wład. Lewinger.
- 18.55 — Komunikat harcercski.
- 19.15 — Rozmaitości.
- 19.50 — Transm. opery „Casanova“ Lud. Różyckiego z teatru polskiego.
- 22.00 — Sygnal czasu i komunikaty PAT. i sportowy.
- 22.50 — Koncert z kawiarni „Astorja“.

RUBY M. AYRES.

(Przedruk wzbroniony).

MIĘKKIE SERCE.

P O W I E S C.

25)

Napisała do pannie Chatham, przyjaciółce ze szkolnych czasów i w odpowiedzi dostała depeszę z prośbą, by przybyła możliwie jaknajprędzej. Basia pokazała ją ojcu.

— No więc? zapytał, przeczytawszy zaproszenie. Kiedy wyjeżdżasz? Czy możesz być gotowa na jutro rano?

— Tak mogę, ale...

— Żadne ale, przetrwał jej ojciec. Musisz jechać. Nie podoba mi się twój wygląd. Jesteś blade i przybita. Wyślij depeszę, że jutro przyjeżdżesz.

— Dobrze!

Odwrociła się, by odejść, ale pułkownik przyzwał ją ponownie, udorzony czemś beznadziejnym i tragicznym w linjach jej smukłej postaci.

— Chodź — no tu, Basiu!

Podeszła do ojca, który objął ją ramieniem z niezwykłym wyrazem czułości.

— Co ci jest, maleńka? zapytał serdecznie. Czy masz jakie zamartwienie, czy cię kto skrzywdził, bo... tu oczy zabłyśły mu dziko.

Basia potrząsnęła główką.

— Nie, nic mi nie jest, tatusiu, nie absolutnie — zapewniała. Ale myślę, że zmiana dobrze mi zrobi. Zaraz wyślę depeszę.

Wyśłała pośpiesznie z pokoju, bliska łez; pułkownik siedział przez chwilę, pograżony w zamyśleniu.

— Czy to czasem nie jaka warjacja miłosna awantura, powiedział do siebie, ale zaraz odrzucił tę myśl niedorzeczną.

Taka dziwna, jak Basia, nie mogła zainteresować się żadnym mężczyzną bez wywołania wzajemności z jego strony! Był świecie przekonany, że wszyscy młodzi ludzie powinni na wyścigi ubiegać się o jej względy.

ROZDZIAŁ XI.

Z rana, w dniu wyjazdu Basi, Shayle otrzymał list od swej żony. Napisyano na bardzo wytwornym papierze, o odcieniu blade - kremowym, a koperta zaopatrzona w brązową peczulkę. Otwierając go, zastanowił się od niechcenia skąd jej się wziął ten nowy wytworny smak i skąd miała pieniądze, by móc sobie pozwalać na takie rzeczy.

Miał ochotę podrzeć jej list nie czytając go wcale, ale odrzucił tę myśl.

„Kochany Shayle! u! Bądź u mnie dziś o czwartej na herbacie. Wiem, że zechcesz odmówić, wobec czego ostrzegam Cię dla Twego własnego dobra, abys tego głupstwa nie robił.

Jak ci już powiedziałam, chciałabym bardzo, abyśmy byli przyjaciółmi, ale jeżeli wolicz być ze mną na stopie nieprzyjacielskiej to wiedz o tem — wszak i tak wiem — że mogę się stać zdecydowanie nieprzyjemną. Godzina czwarta i proszę się nie spóźniać!“

Twoja Lena.

Zaproszenie równało się rozkazowi. Idąc za pierwszym impulsem, chciał jej z miejsca odmówić, ale wiedział, że taki postępek byłby złą polityką, w każdym razie, jak na teraz. Lena musi być traktowana uprzejmie, choćby tylko dla dobre Basi.

Przeto o czwartej poszedł do Bluszczowego Domku i zapukał do drzwi. Przyjła go sama Lena.

— Mam pokojówkę, ale zobaczyłam, że idziesz i wolalam ci otworzyć sama — rzekła na wstępie. Rozesiadła się na widok jego ponurej twarzy.

— Na miłość Boską! Postaraj się zrobić przyjemniejszą minę! Każdyby pomyślał, że przyciągnęto cię tu wbrew woli.

— Co jest prawdą, zauważył szorstko Shayle. Wszedł do saloniku i zmuszony był, pomimo całej niechęci, przyznać, że nie zbywało mu ani na komforecie, ani na wytworności.

Na kominku płonęły polana, gdyż dni były jeszcze bardzo chłodne: obok stały dwa fotele przy stolczku z herbatą. W oknie widniał wielki wazon rozkwitających hjacynatów.

— Przyniósł je Jim Wye-Smith, wyjaśniła Lena — I te także, dodała, gdy oczy jego przeniosły się na śliczny bukiet róż ciepłanianych, stojących na stolczku z przyborami do herbaty.

— Jego ojciec byłby wściekły, gdyby o tem wiedział, rzekł znacząco Shayle.

Lena wybuchnęła śmiechem.

— Jego ojciec przysłał mi kwiaty dwa dni temu, rzekła pogodnie. Usiadła i zaczęła nalewać herbatę.

— Ciasto czy grzanki? zapytała.

— Dziękuję.

Shayle nie miał zamiaru dać się zmiekczyć. Im bardziej Lena stawiała się przyjacielską, tem on stał się mroźniejszy, aż w końcu ona rzekła w rozdrażnieniu.

— Czy zawsze będziesz ze sobą na noże. Czyż to nie daleko rozsądniej być w przyjaźni i starać się załagodzić niemilą sytuację.

Popatrzył na nią stalowemi oczami.

(C. d. a.)

CZOKOLADA G. GLARDELLI Z IDEALNYCH NAJLEPSZA

Jeneralny Przedstawiciel: Dom Hansl. R. Wertheim, Warszawa, Królewska 18. Tel. 64

1114

OGŁOSZENIE.

Do Rejestru Handlowego Sądu Okręgowego w Sosnowcu zapisano w dniu 1 września 1927 roku w dziale A następujące firmy:

W dniu 21 — IX — 1927 roku.

Nr. 5239 „Wolf Zuchter“ sprzedaż artykułów spożywczych w Dąbrowie Górniczej, ulica Legionów nr. 16. Firma istnieje od roku 1925. Właściciel — Wolf Zuchter, zam. tamże.

Nr. 5240 „Józef Piątek“ sklep spożywczy, sprzedaż wędlin i wyrobów tytoniowych w Dąbrowie Górniczej, kolonja Staszycyca Nr. 12. Firma istnieje od roku 1924. Właściciel Józef Piątek, zam. tamże.

Nr. 5241 „Juda Guterman“ sprzedaż artykułów spożywczych fajansu i wyrobów tytoniowych w Zagórz, ulica Szosowa Nr. 10. Firma istnieje od roku 1892. Właściciel Juda Guterman, zam. tamże.

Nr. 5242 „Jakób Domagała“ sprzedaż artykułów spożywczych, wędlin i wyrobów tytoniowych w Dąbrowie Górniczej, przy ulicy Okrzei Nr. 1. Firma istnieje od 1920 roku. Właściciel Jakób Domagała, zam. tamże.

Nr. 5243 „Józef Gryszka“ sklep rzeźniczy na Kazimierzu, gminy Olkuszko-Siewierskiej. Firma istnieje od roku 1897. Właściciel Józef Gryszka, zam. tamże.

Nr. 5244 „Jan Lis“ sklep rzeźniczy w Strzemieszycach, ulica Warszawska 105. Firma istnieje od roku 1914. Jan Lis (właściciel) zam. tamże.

Nr. 5245 „Szlama Rusinek“ sprzedaż mięsa w Dąbrowie Górniczej, ulica M. Konopieckiej 16. Firma istnieje od roku 1902. Właściciel Szlama Rusinek, zam. tamże.

Nr. 5246 „Antoni Katolik“ sprzedaż artykułów spożywczych, galanterijnych i wyrobów tytoniowych w Grodźcu, ulica Kościuski 365. Firma istnieje od roku 1917. Właściciel Antoni Katolik, zam. tamże.

Nr. 5247 „Jan Wandelik“ sklep spożywczy i sprzedaż wędlin w Porąbce gminy Olkuszko-Siewierskiej. Firma istnieje od roku 1920. Właściciel Jan Wandelik zam. tamże.

Nr. 5248 „Cecylja Milka“ sprzedaż wędlin w Strzemieszycach, ulica Pilińska 186. Firma istnieje od roku 1921. Właściciel Cecylja Milka, zam. tamże.

Nr. 5249 „Jan Kmieć“ sklep rzeźniczy w Dąbrowie Górniczej przy ulicy Narutowicza 50. Firma istnieje od roku 1907. Właściciel Jan Kmieć, zam. tamże.

Nr. 5250 „Jankiel Nachemja“ sprzedaż artykułów spożywczych i naczyń kuchennych w Dąbrowie Górniczej, ulica 3 Maja 26. Firma istnieje od roku 1915. Właściciel Jankiel Nachemja, zam. tamże.

Nr. 5251 „Hersz Manela“ sprzedaż artykułów spożywczych i galanterji ludowej w Dąbrowie Górniczej, ulica Królowej Jadwigi 22. Firma istnieje od roku 1924. Właściciel Hersz Manela, zam. tamże.

Nr. 5252 „Zygmunt Domagała“ wypiek i sprzedaż chleba w Dąbrowie Górniczej, przy ulicy Dąbrowskiego 54. Firma istnieje od roku 1921. Właściciel Zygmunt Domagała, zam. tamże.

Nr. 5253 „Chanina Rudoler“ sprzedaż artykułów spożywczych i lokciów w Dąbrowie Górniczej, przy ulicy Łabędzkiej 18. Firma istnieje od roku 1900. Właściciel Chanina Rudoler, zamieszkała w Dąbrowie Górniczej przy ulicy Łabędzkiej 18.

Nr. 5254 „Jan Barczyński“ sklep spożywczy w Strzemieszycach, ulica Warszawska 49. Firma istnieje od roku 1916. Właściciel Jan Barczyński, zam. tamże.

Nr. 5255 „Zofja Calik“ sklep spożywczy i sprzedaż wędlin w Grabocinie, gm. Olkuszko-Siewierskiej. Firma istnieje od roku 1925. Właścicielka Zofja Calik, zam. w Grabocinie, gminy Olkuszko-Siewierskiej.

Nr. 5256 „Hendla Laja Lis“ handel artykułów spożywczych w Zawierciu, ulica Apteczna Nr. 22. Firma istnieje od roku 1905. Właściciel Hendla Laja Lis, zam. tamże.

Nr. 5257 „Samuel Hejfec“ piwiarnia i sprzedaż wyrobów tytoniowych w Zagórz, ulica Szosowa 35. Firma istnieje od roku 1925. Właściciel Samuel Hejfec, zam. w Zagórz, ul. Szosowa 35.

Nr. 5258 „Wacław Szymański“ sprzedaż mięsa i wędlin w Strzemieszycach, ulica Szosowa. Firma istnieje od roku 1919. Właściciel Wacław Szymański zam. tamże.

Nr. 5259 „Hersz Dancygier“ sprzedaż artykułów spożywczych i galanterji w Dąbrowie Górniczej, ulica Okrzei 57. Firma istnieje od roku 1910. Właściciel Hersz Dancygier, zam. tamże.

Nr. 5260 „Anastazja Kuśmierczyk“ sklep spożywczy, sprzedaż wędlin i artykułów galanterijnych na Niemcach, gminy Olkuszko-Siewierskiej. Firma istnieje od roku 1911. Właścicielka Anastazja Kuśmierczyk, zam. tamże.

Nr. 5261 „Abram Bajtner“ sprzedaż pieczywa w Dąbrowie

Górniczej, ulica 3 Maja Nr. 12. Firma istnieje od roku 1922. Właściciel Abram Bajtner, zam. tamże.

Nr. 5262 „Jakób Plawner“ sklep spożywczy w Grodźcu, ulica Boleradzka. Firma istnieje od roku 1907. Właściciel Jakób Plawner, zam. tamże.

Nr. 5263 „Florentyna Kowacka“ sklep spożywczy w Dąbrowie Górniczej, ulica 1 Maja Nr. 50. Firma istnieje od roku 1919. Właścicielka Florentyna Kowacka, zam. tamże.

D. c. n.

ZARZĄD TOW. DROKARSKIEGO I WYDAWNICZEGO „KURJER ZACHODNI“

SP. AKC. w SOSNOWCU,

zawiadamia PP. Akcjonariuszów o

Zwyczajnem Walnem Zgromadzeniu,

które odbędzie się w dniu 30 kwietnia r. b. o godz. 7 wieczorem w lokalu Towarzystwa Przemysłowców w Sosnowcu, ul. Małachowskiego 1.

Z PORZĄDKIEM OBRAĐ NASTĘPUJĄCYM:

- 1) Zagajenie Zgromadzenia i wybór przewodniczącego.
- 2) Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia.
- 3) Sprawozdanie Zarządu z działalności Towarzystwa na 19.7 r.
- 4) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej.
- 5) Zatwierdzenie bilansu za rok operacyjny 1927.
- 6) Zatwierdzenie planu działania i budżetu na rok 19.8.
- 7) Wybór członka Zarządu.
- 8) Wybór Komisji Rewizyjnej.
- 9) Wnioski akcjonariuszów.

Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Zgromadzeniu winni zgodnie z art. 25 statutu, niepóźniej dni 14 przed terminem Zgromadzenia złożyć Zarządowi swe akcje, względnie świadectwa depozytowe polskich instytucji kredytowych, wyszczególniających numery zdeponowanych akcji.

W razie gdyby Zgromadzenie w powyższym terminie nie doszło do skutku, następne Walne Zgromadzenie bez specjalnych o tem ogłoszeń odbędzie się z tymże porządkiem obrad, w tymże lokalu w dniu 14 m. maja r. b. o godz. 7 ej wieczorem i będzie prawomocne, zgodnie z art. 34-y m statutu, bez względu na liczbę zgłoszonych akcji.

1787

Sosnowiec, dnia 23 marca 1928 r.

MAGAZYN BŁAWATNY

L. Finkelsztein

SOSNOWIEC, Modrzejowska 17. Tel. 2-73.

POLECA: duży wybór materiałów jedwabnych, wełnianych i bawełnianych oraz dywanów, chodników i firanek PO CENACH KONKURENCYJNYCH. Nowości wiosenne dla Pań i Panów.

Specjalny dział towarów męskich pierwszorzędnych fabryk
Warunki zapłaty bardzo dogodnie. 1501

WYROK

w Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej.

Sąd Pokoju w Sosnowcu I sekcja dnia 15 listopada 1927 roku uznał winną osk. na Franciszkę Federowicz, lat 43 z Modrzejowa, sprzedaż słońcy po cenie zbyt wygórowanej i skazał ją na grzywnę w kwocie 30 zł, z zamianą w razie nieściągalności na pięć dni aresztu na zapłacenie trzech złotych opłaty sądowej.

1790

Za zgodność Sekretarz Sądu

W. MADER.

Biorą Dzieciaków i Ogłoszeń

JÓZEF HLAWSKI

w Sosnowcu, 3 Maja 23

tel. 2 24 i 8-14

z dniem 1-go kwietnia b. r. przyjmuje przedpłaty i zamówienia na wszystkie pisma krajowe

po cenach oryginalnych

oraz zagraniczne z doliczeniem kosztów własnych. 1713-y

Dostawa szybka i regularna.

Baczność Kuracjusze!!!

Od dnia 1-V-28 w krynicy w ładnym położeniu pensjonat „Maryska“ posiada do wynajęcia pokoje, wózrowo urządzone, kuchnia wyborowa. Dla gości zamawiających wcześniej ceny zn.żone. Bliższych wiadomości udziela pp. Witkowscy w Dąbrowie, ul. Żeromskiego 1. i m. 1

ZAKŁADY DRUKARSKIE

TOW. „KURJER ZACHODNI“ S. A.

Sosnowiec, Dęblińska 1. Telef. 73

Wykonują wszelkie zlecenia w zakresie drukarstwa wchodzące

Zapisujcie się gromadnie do Polskiej Macierzy Szkolnej!

Zakład Rzeźb arsko-zam. en. arszt i betonowy

FR. FOCHTMANA

w Dąbrowie Gór. na Redenie dom własny tel 1-89

Wykonują: Pomniki, Figury, Grobowce, toczaki do ostrzenia narzędzi, tablice marmurowe, blaty umywalkiowe i kontuarowe

Dział betonowy: Rury kanalizacyjne, kręgi studzienne, stopnie mozaikowe, płyty trotuarowe, posadzki i słupy ogrodzeniowe i wszelkie roboty budowlane wchodzące w zakres powyższy. Wykonanie solidne. Ceny przystępne a nawet i ratami. 17c8i-10

Nawet
nie widząc
chwyciła
każda kobieta
po mydła
domowe i
toaletowe
z fabryki
Lukaschika
Tarnowskie-Góry.

1643

WYCIENCZENIE-BLEDNICE
LECZY
HEMOGEN
przetw. zelaza
MAGISTRA **KLAWE**
ORYGINALNY TYLKO Z FIRMA
KLAWE

673

Potrzebni formierze na grubszą roboty Zakłady Przemysłowe Czechowski-Sosnowiec. 1808

Sprzedawcy-sprzedawczynie gazet w kioskach mogący siożyć kaucją lub zabezpieczenie zł. 200 - 500 potrzebni zaraz. Zgłoszenia osobiste od godz. 5-7 popoł. biuro J. Hławski, Sosnowiec, ul. Warszawska 12, w podwórzu. 1807-2

Ciepłoci do posług sklepowych lat 13-15 potrzebny zaraz. Zgłoszenia z rodzicami lub opiekunem, Hławski Sosnowiec, Warszawska 12, w podwórzu. 1806

Szofer smienny, dobry ślusarz, potrzebny do Sosnowieckiej Fabryki Armatur St. Kraupe w Sosnowcu.

Pragnę przyjąć współnika do prowadzenia restauracji kuchmistrza lub z fachu gastronomicznego. Gotówka potrzebna około, 400. zł. Ewentualnie bierownika z kaucją. Oferty do Admin. stacji kurjera zachodni pod Wschodnik. 1789

Stytnacz i palacz pozostają miejscem do wypalenia polnych pieców cegły. Wiadomość Kurjer Zach. Sosnowiec. 1793

Kupno i sprzedaż.

Zagraniczne pianino, prawie nowe, amerykańska maskynę do pisania Kasę ogniową sprzedam. Telefon 1080. Sosnowiec. 1794

Sprzedam samochody osobowe Perla i Wanderer 3 siedzeń: Opel, Puch Protos 6 siedzeń Katowice Kühnel Marszałka Piłsudskiego 7. 1810

Koże i krzewy ozdobne sprzedają tanio szkółki maj. Kogóżnik, gm. Bobrowniki Adres dla listów: Sosnowiec, Tow. „Saturn”, maj Kogóżnik. Cenniki na żądanie 1788-6

Sprzedam z laty 1 i 1 Austroamier ciężarowy 3 tonowy. Katowice Kühnel Marsz. Piłsudsk 7. 1809

Różne.

Zawiadamiam Sz. Panie iż zakład Fryzjersko-Damski przeniesiony z ulicy Krótkiej na ulicę Okrzei Nr. 1 dom pana Szelągowskiego Z powołaniem S. Adolf. 1754-2

Wszystkich kłoby wjeżdżał o miejscu zamieszkania Marii Zaleutowej z domu Górskich, primo voto Szalugo istotnie zamieszkałej we wsi stara Wieś, stacja Mochy ziemi Sieleckiej uprasza się o dante informacji do konsystorza ewangelickiego reformowanego w Wilnie, zawałna 11

Lokale.

Pokój umeblowany przy rodzinie do wynajęcia Pańska 7 Sosnowiec, p Szulcowa. 1795

Słup frontowy doży, widny, oraz mieszkanie, wynajmę od 1 kwietnia, Czeladź, Bytomska 44, Feliks Horzelski.

Pokój frontowy oddzielne wejście odnajmę. Wiadomość Sosnowiec, telefon 603. 1791-2

Zgubione dokumenty.

Jan Kita (rocznik 1803) zgubił książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. w Krakowie. 1770-3

Antoni Witek zgubił książkę tytułową. Łaskawy znalazca siożręci za wynagrodzeniem. 1780

Sarnek Jan zgubił dokumenty wojskowe wydane przez PKU. Zawiercie i ponieł zawierający 70 zł 1793

Konnectemu Stefaniowi skradziono książeczkę wojskową wydaną przez PKU. Sosnowiec. 1789-3

ZGUBIONO książkę siożową nie-dziela 25 marca jadąc tramwajem Będzin Dąbrowa. Łaskawy znalazca zwróci za wynagrodzeniem do „Kurjera zachodniego” Dąbrowa. 1800-3

Kuzmiński Andrzej zgubił weksel na 100 zł. wystawiony na imię Grabusza Stefana. 1801

Chrzęszcz Julia zgubiła książeczkę Kaszy Chorych wydaną przez fabr. Bernda, którą unieważnia.

Popczyk Stanisław zgubił książeczkę wojskową, wydaną przez PKU Sosnowiec, którą unieważnia. 1803-3

Kazimiera Kambliski zgubił portfel z dokumentami i norzejmie proszę znalazcę o zwrócenie portfela do Kina „Zagłębie” w Sosnowcu dawniej kino-teatr Udziałowe.

Zginiął dowód tymczasowy na nazwisko Kempicki Franciszek.

MIOD PSZCZELNY

patoka kuracyjny czysty bez domieszek, ostygły pod gwarancją z własnej jedynej największej galicyjskiej pasieki 5 klgr. 16.50 zł., 10 klgr. 30 zł., 20 klgr. 57 zł. wraz z naczyniem i opłatą pocztową, wysyła za pobraniem: Eugeniusz Biliński w Zbarażu 950

Posady i prace.

Potrzebny pracownik fryzjerski na tydzień przedświąteczny warunki od młowy Będzin Małachowskiego B-cia Twańcy. 1797-3

Gajowy potrzebny od 1-go kwietnia uczciwy, trzeźwy, obeznany z kulturami i szkółkami. Zgłaszać się ze świadectwami do Zarządu Lasów Dóbr Rutkino Salacheckie stacja kolejowa Łazy star. Zawierciańskie 1803-2

Kierownik warsztatów mechanicznych, 20 lat praktyki, poszukuje odpowiedniej posady. Łask, zgłoszenia „Kurjer Zachodni” pod T. H. 1811

Reklama jest dźwignią handlu

KINO „ZAGŁĘBIE”
dawniej
kino-teatr „Udziałowy”.

Dziś ostatni dzień.
„Ziemia Obiecana”
Ceny miejsce ulgowe.

Jutro najpotężniejszy film sezonu.
CHARLIE CHAPLIN „CYRK”

KINO „OAZA” Od 26 marca i dni następnych **LON CHANEY** **CYRK** W roli głównej: niezrównany mistrz maski, niezapomniany garbusek z Dzwonnika! — **„LON CHANEY”** ANONSI! — Wkrótce **„MOSKWA LWOW”** Z IWANEM MOZZUCHINEM.

CENY PRENUMERATY:

Prenumerata miesięczna z odnoszeniem do domu lub z przesyłką pocztową **3 Zł. 50 gr.**
Prenumerata zagraniczna miesięcznie 7 Zł.
Cena egzemplarza 20 groszy.

CENY OGŁOSZEŃ:

Przed tekstem (Pierwsza strona) za wiersz mm 1-tamowy układ 4-szpaltowy 60 gr.
W tekście 45 .
W tekście, w kronice 60 .
Za tekstem 5 . 25 .
Nekrologi do 200 wierszy 50% taniej.
Drobne ogłoszenia do 20 wyrazów 10 gr. za każdy wyraz, powyżej 20 wyrazów 25 gr. za każdy wyraz od początku. Najmniej 1 zł.
Matrymonialne 15 gr. za wyraz. Ogłoszenia ozdobne i tłustym drukiem podwójnie. Zagraniczne 100 proc. droższe.
W numerach niedzielnych i świątecznych ceny o 25 proc. droższe.
Ogłoszenia z układem tabelarycznym o 25% droższe.
Za terminowy druk, oraz za przestrzeganie miejsca ogłoszeń, administracja nie odpowiada.
Każda nowa podwyżka obowiązuje już wszystkie przyjęte ogłoszenia do zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

Sosnowiec: REDAKCJA: Piłsudskiego Nr. 4. Telef. Nr. 64. ADMINISTRACJA: Dęblińska Nr. 1. Telef. Nr. 73.

Filie i agentury własne: Będzin, Małachowskiego 7. — Dąbrowa, Sobieskiego 8, telef 1-25 — Zawiercie, 3-go Maja 27. — Grodziec, Bedzińska.